

Előterjesztés:

„Helyi Esélyegyenlőségi Program Vámosgyörk Községi Önkormányzat 2024-2029” elfogadásáról

Testületi ülés dátuma: 2023.09.13.

Készítés ideje: 2023.07.24.

Készítette: Bollók Eszter

Ellenőrizte: Dr. Balázs László

Jóváhagyta: Bányai Katalin Adrien

Tárgyalja meg:

	Nyílt ülés	Zárt ülés
Képviselő-testület	X	
Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság	X	

Vámosgyörk Község Polgármestere

3291 Vámosgyörk , Petőfi S. út 25.

ELŐTERJESZTÉS

„Helyi Esélyegyenlőségi Program Vámosgyörk Községi Önkormányzat 2024-2029”
elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot fogad el.

A fenti jogszabályi rendelkezésnek eleget téve Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselőtestülete a 98/2018. (XII.12.) határozatával elfogadta Vámosgyörk Községi Önkormányzat 2018-2023 közötti időszakra vonatkozó, öt évre szóló, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, érvényesülését biztosító Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP).

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. § (1) bekezdése szerint a HEP-et a települési önkormányzat vizsgálja felül. Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a 31. § (2) bekezdésében meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A Korm. rendelet 6. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, fel kell mérni a lejárt határidejű intézkedések teljesülését és eredményeit. Fentiekben túlmenően 2021. július 1. napját követően esedékes HEP áttekintés és felülvizsgálat, illetve új HEP elkészítésekor vizsgálni szükséges azt is, hogy a HEP a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutatónak megfelel-e. Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, az önkormányzatnak a HEP-et módosítani kell, vagy új HEP-et fogad el. A felülvizsgálatot a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.

A kétévenkénti felülvizsgálati kötelezettségünknek 2022-ben eleget tettünk. A felülvizsgálat során az új módszertani útmutatónak megfelelően a korábbi 65 mutató helyett 137 mutató tekintetében volt szükséges a HEP megfelelőségét vizsgálni. Fentiek alapján javaslatot tesztek - a 2018-2023. közti időszakra elfogadott HEP lezárására került - az új szabályozás szerint elkészített, frissített statisztikai adatokkal bíró, 2024-2029 közötti időszakra vonatkozó HEP elfogadására.

Vámosgyörk Község Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2024-2029 időszakra elkészült, mely az előterjesztéshez csatolásra kerül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Vámosgyörk Községi Önkormányzat 2024-2029. elnevezésű dokumentum tervezetét a **Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Magyarországi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóságának** illetékes esélyegyenlőségi mentora szakmailag véleményezte, és azt formai és tartalmi szempontból a vonatkozó jogszabályoknak megfelelőnek találta. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Vámosgyörk , 2023. augusztus 28.

Gedei Zoltán
polgármester

/2023.(IX. 13.) határozat

Tárgy:, Helyi Esélyegyenlőségi Program Vámosgyörk Községi
Önkormányzat 2024-2029” elfogadásáról

- I. Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja Vámosgyörk Községi Önkormányzat jelen határozat mellékletét képező „Helyi Esélyegyenlőségi Program Vámosgyörk Községi Önkormányzat 2024-2029. ” elnevezésű helyi esélyegyenlőségi programját , amely 2024. január 1. napjától hatályos.
- II. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésének megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Önkormányzat nevében írja alá, és tegye meg a szükséges intézkedéseket az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtása érdekében.
- III. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban foglalt döntésről értesítse a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot, valamint gondoskodjon a 2. pontban foglalt döntéssel összefüggő feladatok végrehajtásáról.

Felelős: Gedei Zoltán polgármester

Határidő: azonnal, a HEP 2024-2029. dokumentum aláírása a döntést követő 8 napon belül

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Vámosgyörk Községi Önkormányzat

2024-2029.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok	10
A HEP jelentősége	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
1.1. Vámosgyörk Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának hatálya	13
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	14
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása.....	14
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	15
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	16
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	22
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	25
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	28
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	28
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	30
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	32
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	33
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	33
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.	34
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	38
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	38
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	42
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	46
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.).....	48
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	50
5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak	50
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona).	50
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	51

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	51
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	52
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	52
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	53
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	54
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	55
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	56
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	56
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	58
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	58
7.4 Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.....	59
7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések;	59
7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	62
1. A HEP IT részletei.....	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	62
A beavatkozások megvalósítói.....	64
Jövőképünk.....	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
3. Megvalósítás.....	75
A megvalósítás előkészítése.....	75
A megvalósítás folyamata	75
A HEP Fórum feladatai:.....	75
A HEP Fórum működése:	77
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	77
3.4 Nyilvánosság.....	78
3.5 Kötelezettségek és felelősség	78
3.6 Érvényesülés, módosítás	79
4. Elfogadás módja és dátuma.....	80

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „ Módszertani útmutató helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Vámosgyörk Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Évezredek óta lakott hely, kő és bronzkori leletek és kelta település nyomok tanúsága szerint. A honfoglalás után a település királyi birtok volt, majd az Aba nemzetségé lett. Egy 1273-ból származó oklevél Jurk néven említi. A XV század közepétől vámhely, neve Wamos Gyewrk . Heti és országos vásártartási joggal rendelkezett. A török dúlás után sokáig lakatlan, a falu újra benépesítése a kuruc szabadságharc után indul meg. Vámos Györk 1771-ben kapott urbáriumot, ami a falu határát II. osztályúnak minősítette.

A reformkorban tovább erősödött a falu gazdasági szerepe, ismét erőre kapott a bortermelés, a közvetítő vásározás. Ebben az időben két utcát is kiköveztek a településen. 1848 nyarán hat önkéntes lépett be a vármegye nemzetőrei közé. Április 3-án a falu apraja-nagyja lelkesen üdvözölte Kossuth Lajost és Görgey Artúrt. Az 1848 évi jobbágyfelszabadítás után gondot okozott a gazdaságok tőkés fejlesztése és bekapcsolódásuk az árutermelésbe. Ezen a helyzeten Visontai Kovách László nagybirtokos változtatott. Kovách László célja az volt, hogy fejlesszessék a gazdálkodás vármegyénk javára, hazánk boldogulására. Különösen sokat lendített a falu gazdasági helyzetén a Hatvan-Miskolc vasúti fővonal és a Vámos Györk-Gyöngyös szárnyvonal megépítése 1870-ben. 1897-re újjáépítik a katolikus templomot.

Vámosgyörk újkori történetének kiemelkedő évei 1890 és 1914 közé tehető. A Vámosgyörk-Jászapáti közötti szárnyvonal megépítésével kis vasúti csomóponttá vált a település. 1910-ben a lakók száma 2225 fő. A két világháború megviselte a települést, súlyos harcok polgári áldozatokat is követeltek. A romos vasútállomás és környékének helyreállításával indult meg az újjáépítés. 1959-ben megalakult a Kossuth Mg.Tsz, és Vámosgyörk Termelőszövetkezeti községgé vált. Előrelépést a Vámosgyörk és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet megalakulása, valamint az atkári és adácsi Mezőgazdasági Szövetkezetekkel való egyesítés jelentette. Az Általános Iskola járási kiemelt iskolaként működött a 60-as években. A lakásállomány folyamatosan növekedett 1980-ra elérte a 726-ot. A pezsdülő életet látva Gyöngyös 1983-ban a vonzáskörzetébe akarta besorolni a települést, de a helyi vezetők ezt megakadályozták. 1981-ben kidolgozták *Vámosgyörk Egyszerűsített Általános Rendezési tervét*, mely meghatározta az elkövetkezendő időszak fejlesztési feladatait.

A rendszerváltás majd az 1990 őszi önkormányzati választások az infrastruktúra további fejlesztését eredményezték. Az elkészült vízhálózat után megvalósult a gáz és telefonhálózat. 1994-ben megépült a tornaterem, majd később a kábeltelevíziós hálózat, valamint a mikrohullámú internet hálózat is kiépült.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település rendelkezik önálló orvosi, fogorvosi rendelővel, védőnői szolgálattal, gyógyszerhárral és állatorvosi szolgálattal.

A *kultúra* terepének a Községi Ház ad otthont, melyben a civil szervezetek az önkormányzat és a lakosság veszt részt. Négy alapítvány működik a településen, mely a gyermekek tanulását, nevelését, a kultúra és az idősek támogatását szolgálja. *Civil szervezeteink*: Sportegyesület, Tűzoltóegyesület, Faluszépitő-Faluvédő Egylet, Őszirózsák Nyugdíjas Klub, Vöröskereszt helyi szervezete, melyek kiválóan működnek.

A lakosság tájékoztatására 15 éve a „MI ÚJSÁG?” negyedévenként megjelenő helyi kiadvány és az önkormányzat hivatalos Facebook oldala 2022-től működik.

Az infrastruktúra teljes körűvé tételét 2005-ben megvalósítottuk Adács, Atkár, Csány településekkel közösen, kiépítésre került a szennyvízhálózat. A település fejlődése töretlen közintézményeink és a templom felújítása megtörtént. A jövő nagy kihívása az önkormányzat részére a közintézmények kialakítása, felújítása utak, járdák és vízelvezető árokrendszer felújítása.

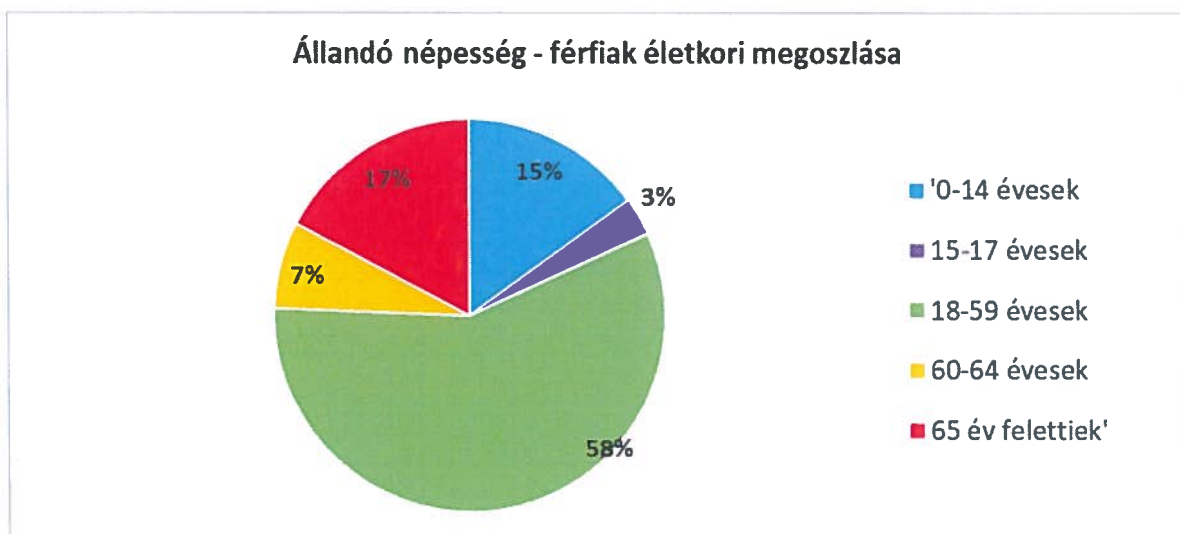
1. számú táblázat - Lakónépeség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 901	bázis év
2017	1 908	100,37%
2018	1 939	101,62%
2019	1 949	100,52%
2020	1 908	97,90%
2021	1 923	100,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

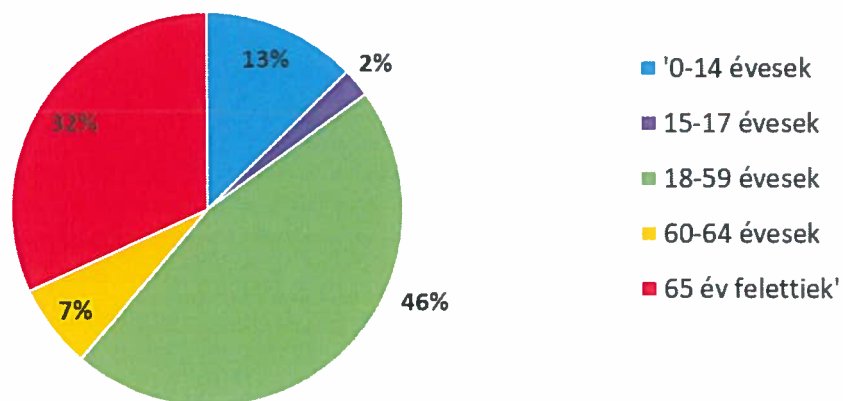
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	963	1 066	2029	47,46%	52,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			65	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	145	135	280	7,15%	6,65%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	25	55	1,48%	1,23%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	553	493	1046	27,25%	24,30%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	69	74	143	3,40%	3,65%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	166	339	505	8,18%	16,71%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

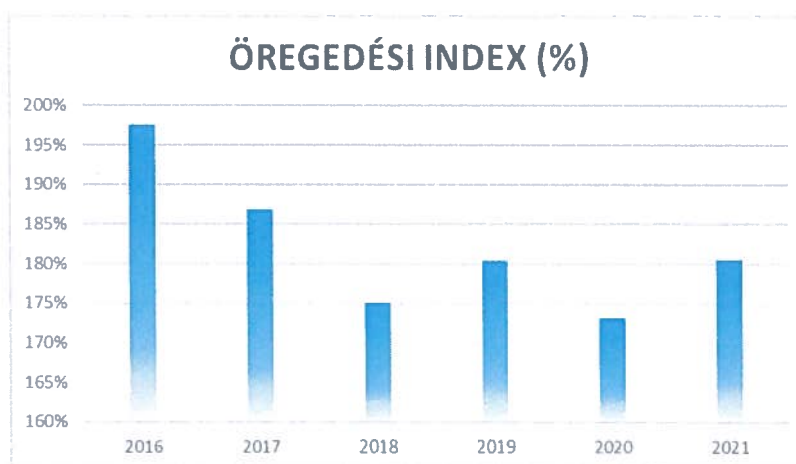
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A társadalom korösszetétele az idősebb kor irányába tolódik el, megnő a várható élettartam, de a természetes szaporulat ezzel nem tart lépést. Az orvostudomány fejlődésének hála, nem csak a 60-70 évesek lesznek többen, de egyre nő majd a 80-90 évesek, sőt a 100 esztendő elérésének száma is, A településen élő 65 év feletti nők (32%) aránya kicsit több, mint duplája, mint a férfiaké. (17%)

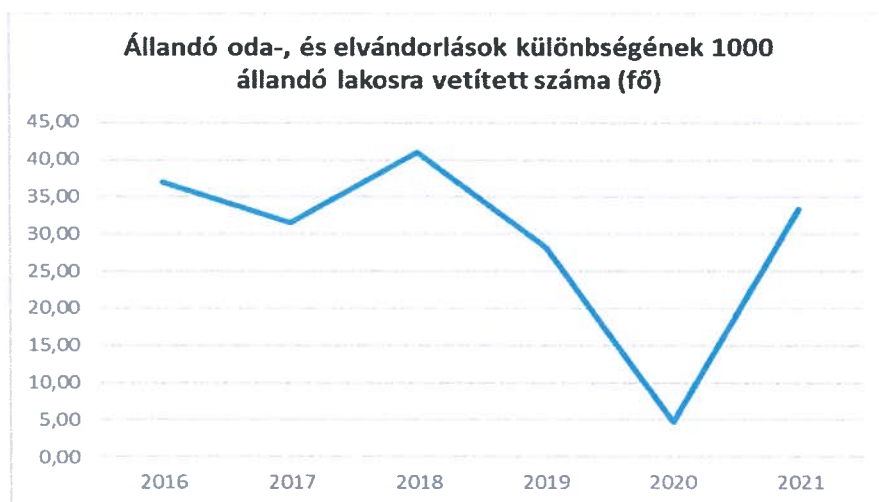
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	498	252	197,62%
2017	497	266	186,84%
2018	492	281	175,09%
2019	505	280	180,36%
2020	485	280	173,21%
2021	500	277	180,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	37,01
2017	31,50
2018	41,07
2019	28,29
2020	4,67
2021	33,41

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A rendelkezésünkre álló adatok alapján az oda- és elvándorlások egyenlege pozitív, 2018-ban volt a legmagasabb, ezért Vámosgyörk befogadó településnek mondható. A Főváros közelsége munka szempontjából csábítja a fiatalokat, könnyű a feljárás. (M3 autópálya) Jelentősen csökkent az elvándorlások aránya 2020-as évben, azonban ez a mutatószám 2021-ben ismételten „megugrott”, a koronavírus – járvány, valamint egyfajta gazdasági- válság hatása érezhető.

Az éveszülések és halálozások arányát tekintve, Magyarországon évtizedek óta a természetes népességfogyás jellemző. A vizsgált időszakban minimálisan csökkent a településen a természetes fogyás mértéke.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-28,55
2017	-28,35
2018	-25,47
2019	-24,18
2020	-26,96
2021	-25,58

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése. Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy mindenkit úgy kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget kell adni, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más, mint a többiek.

Eszerint minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg függetlenül az nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékoságától.

Vámosgyörk Községi Önkormányzat igyekszik, folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vámosgyörk település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – óvoda kivételével- érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel. (tankerülettel)

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésére szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség.

Az önkormányzat alapvető célja, hogy Vámosgyörk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

- Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,

- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmisítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

Magyarországon az egyenlő bánásmód követelménye több szinten fogalmazódik meg, melynek első szintje Magyarország Alaptörvénye, mely kimondja, hogy az emberi és állampolgári jogok mindenkit egyenlő mértékben illetnek meg,különbségtétel nélkül, így az Alaptörvényben felsorolt szempontok (faj , nem , bőrszín, vallás , nyelv ...nyitva hagyja a felsorolást) alapján tilos a diszkrimináció . Az Alaptörvény utal pozitív diszkriminációs megoldásokra is , tiltja a hátrányos megkülönböztetést.

Emellett több hatályos jogszabályban ad részletes útmutatást az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítás követelményének értelmezéséhez és megvalósításához , melyek tükrében érdemes a komplex esélyegyenlőséget vizsgálni Vámosgyörk településen.

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és **2021.06.30-i módosítása**
- **a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk,** különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.előírásaira.

1.1. Vámosgyörk Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának hatálya

Időbeli hatály : 2024.01.01-től 2029. december 31.

Területi hatály: Vámosgyörk település közigazgatási területe

Felelősségi hatály : Vámosgyörk Községi Önkormányzat

Személyi hatály : Vámosgyörk község területén élők

Felülvizsgálat szükségese:

A 2003. évi CXXV. tv. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2021. 06.30-án hatályba lépő (Ebktv.) 64/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján **Vámosgyörk Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata** és esetleges módosítása másodsor 2022 december 22-én esedékes, amely meg is valósult. A felülvizsgálat során vizsgálni szükséges a program időarányos megvalósulását, a hátrányos helyzetű, kijelölt célcsoportok (fogyatékosok, romák , nők , idősek , mélyszegénységben élők) oktatási , lakhatási , foglalkoztatási , egészségügyi és szociális helyzetének alakulását , változásait és a szükséges intézkedések beiktatásának szükségességét .

2024.01.01.-től új HEP lép életbe.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az 54/2011.(IX.6.) KT. Határozatával elfogadta Vámosgyörk Község Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervét.

2015-ben került elfogadásra a szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet.

2006-ban került elfogadásra a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 4/2006.(II.27.) önkormányzati rendelet.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosokból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján a jövőben évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A költségvetési koncepció elfogadásakor a képviselő-testület figyelmet fordít az intézményi működtetési kötelezettségeken túl, az önkormányzati rendeletekben szereplőkre. Anyagi lehetőségeihez mérten próbál támogatást biztosítani a különböző civil szervezeteknek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Intézményfenntartó társulás keretében- gyöngyösi székhellyel - történnek a szociális alapszolgáltatási feladatok ellátásai a településen. (családsegítés, gyermekjólét, házi segítségnyújtás)

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Sajnos jelen HEP elkészítéséig a 2022-es népszámlálási adatok még nem kerültek nyilvánosságra.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, köztük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb, 2019. évi (a 2018. évre vonatkozó) statisztikai adatai szerint Magyarországon 2,652 millió ember élt a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatát jelentő életkörülmények között.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (2010–13-as felmérés alapján 876 ezer roma élt Magyarországon) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Vámosgyörkön a 2011. évi népszámlálási adatok szerint 12 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	46,13	26,72
2017	46,58	23,13
2018	46,93	20,55
2019	46,82	19,37
2020	48,21	20,06
2021	48,49	20,54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

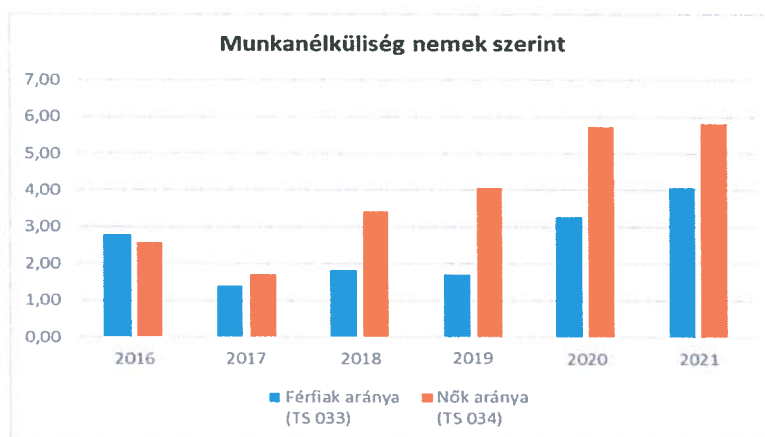
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,77	2,55	2,66%
2017	1,39	1,68	1,54%
2018	1,81	3,41	2,61%
2019	1,69	4,05	2,87%
2020	3,26	5,73	4,50%
2021	4,05	5,80	4,93%

Forrás: Teir, KSH Tstar

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A nők aránya e téren folyamatosan nő.

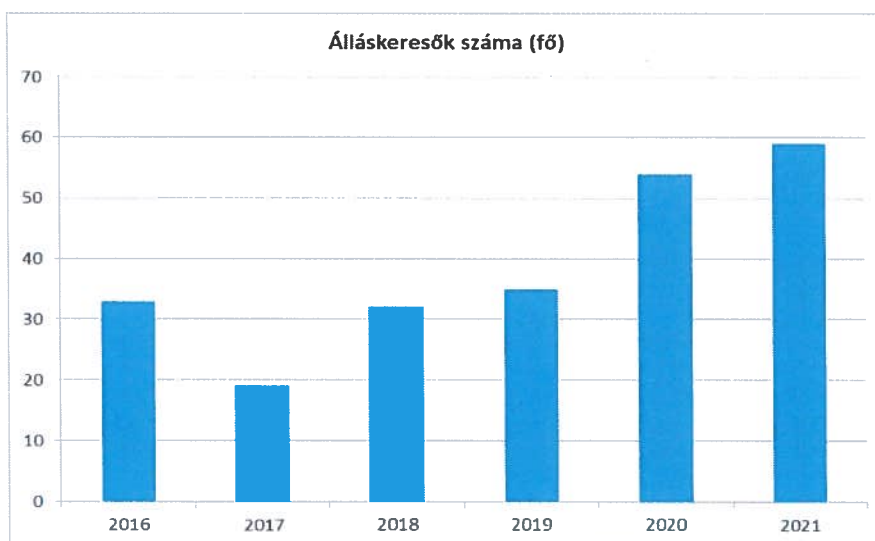
Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

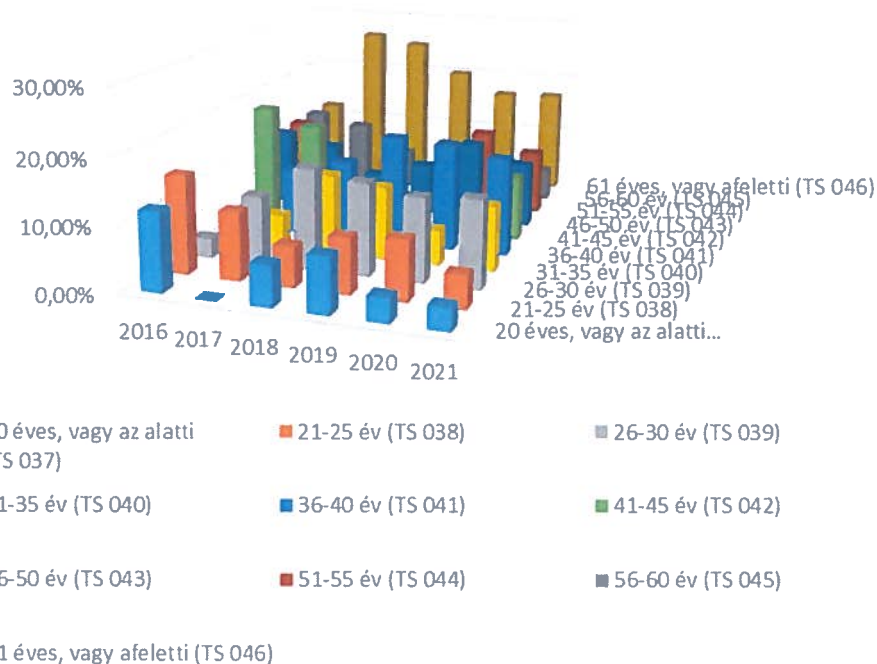
a.) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	33	19	32	35	54	59
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	0,00	2,00	3,00	2,00	2,00
	%	12,12%	0,00%	6,25%	8,57%	3,70%	3,39%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	2,00	2,00	3,00	5,00	3,00
	%	15,15%	10,53%	6,25%	8,57%	9,26%	5,08%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	5,00	5,00	7,00	8,00
	%	3,03%	10,53%	15,63%	14,29%	12,96%	13,56%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	4,00	4,00	3,00	6,00
	%	0,00%	5,26%	12,50%	11,43%	5,56%	10,17%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	4,00	6,00	9,00	9,00
	%	3,03%	10,53%	12,50%	17,14%	16,67%	15,25%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	3,00	1,00	0,00	2,00	6,00
	%	18,18%	15,79%	3,13%	0,00%	3,70%	10,17%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	2,00	2,00	3,00	7,00	6,00
	%	12,12%	10,53%	6,25%	8,57%	12,96%	10,17%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	0,00	2,00	1,00	7,00	6,00
	%	12,12%	0,00%	6,25%	2,86%	12,96%	10,17%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	2,00	2,00	3,00	3,00	3,00
	%	12,12%	10,53%	6,25%	8,57%	5,56%	5,08%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	5,00	8,00	7,00	9,00	10,00
	%	12,12%	26,32%	25,00%	20,00%	16,67%	16,95%

Forrás: Teir, KSH Tstar

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

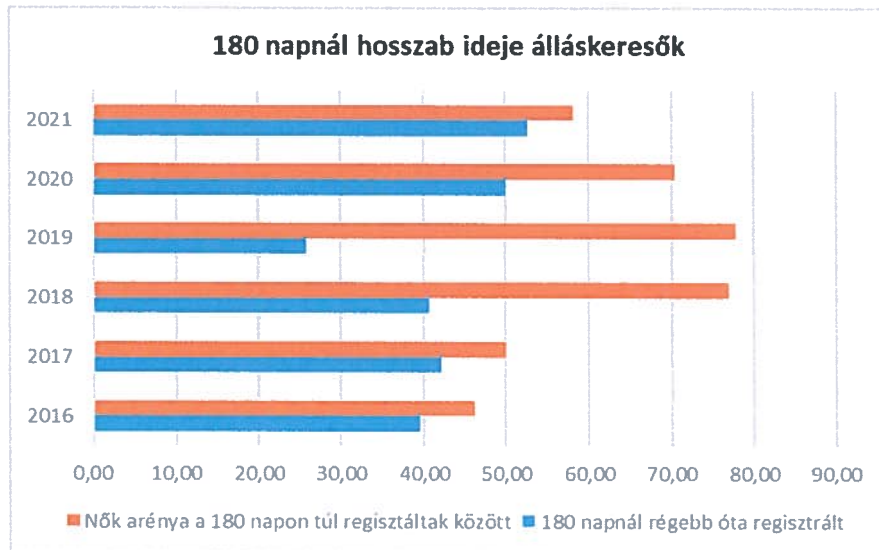

A nyugdíjkorhatár emelkedésével és folyamatos növekedésével (2021-ben 65 év) nő azon 61 év felettek aránya, akik a munkanélküli piacra kerülnek. A munkáltatók nem szívesen foglalkoztatnak olyan embereket, akik nyugdíj előtt állnak

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,39	46,15
2017	42,11	50,00
2018	40,63	76,92
2019	25,71	77,78
2020	50,00	70,37
2021	52,54	58,06

Forrás: Teir, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartósan munkanélküliek többsége szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű vagy képzetlen. Többségük több, mint 10 éve kiszorult a legális munkaerőpiac világából, számukra a közmunkaprogram sem jelent kiutat a tartós munkanélküliségből, alacsony képzettségük miatt.

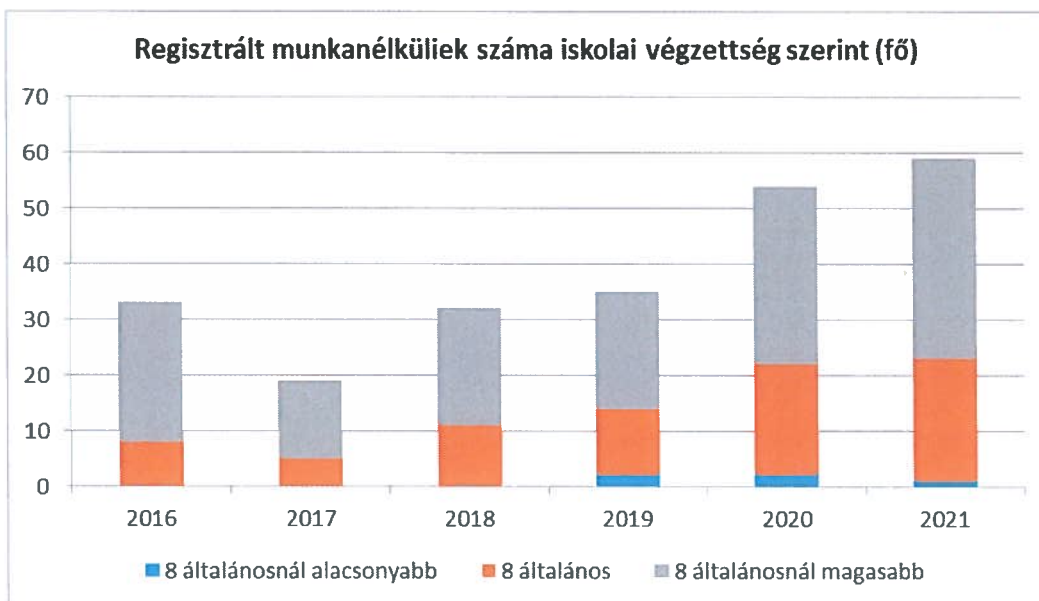
A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők adatiból is jól látható, hogy nők azok, akik sokkal nagyobb arányban vannak. 2018-ban majdnem duplája 76,92 %, 2019-ben pedig triplájára nőtt a számuk 77,78 %.

a.) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	33	0	0,00%	8	24,24%	25	75,76%
2017	19	0	0,00%	5	26,32%	14	73,68%
2018	32	0	0,00%	11	34,38%	21	65,63%
2019	35	2	5,71%	12	34,29%	21	60,00%
2020	54	2	3,70%	20	37,04%	32	59,26%
2021	59	1	1,69%	22	37,29%	36	61,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

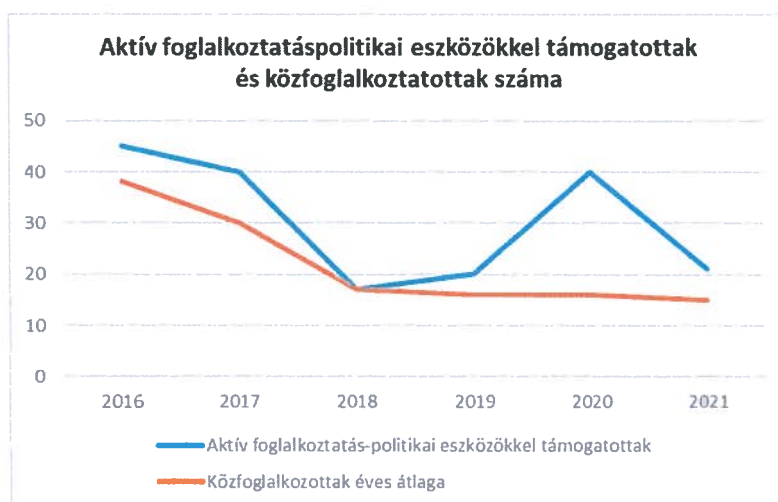
A regisztrált munkanélküliek száma „megugrott” 2021-re, a koronavírus-járvány, a kezdődő gazdasági-válság okozta nehézségeknek feltehetően, azonban, nőtt azon egyének száma (36 fő) akik 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, amely jelentősen megkönnyíti az álláskeresést, mintha csak 8 általánossal rendelkezne.

c.) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	45	38
2017	40	30
2018	17	17
2019	20	16
2020	40	16
2021	21	15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alacsony a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A településen 2021-ben 15 közfoglalkoztatott dolgozott, ez nagyjából állandó létszám. Többségük hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű, de jelentős számú kisgyermekes anyukák vannak, akik nem tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon, ezért az önkormányzat közmunka program keretében, a polgármesteri hivatalban, közösségi házban vagy az iskolával együtt működve foglalkoztatja őket. Többségük később sikeresen elhelyezkedik a településen belül vagy más helyeken.

d.) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potencionális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Vámosgyörkön a közfoglalkoztatási program keretében valósulnak meg ezek a tényezők.

e.) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	33	5
2017	19	2
2018	32	3
2019	35	5
2020	54	4
2021	59	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f.) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Vámosgyörkön közfoglalkoztatás keretében valósul meg, amin belül lehetőség van a Munkaügyi Hivatal által szervezett oktatásokon, képzéseken részt venni, melyet az Önkormányzat támogat és segít.

g.) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élőknek és romáknak lehetőségük van közfoglalkoztatás, vagy alkalmi munka keretében az Önkormányzat intézményeiben dolgozni. (Művelődési ház – rendezvények esetén; Polgármesteri Hivatal és irodák takarítása; valamint közterületek karbantartása)

h.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Ebktv. megfogalmazza, hogy Magyarországon a munkavállalót nem érheti hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatáshoz való hozzájutás során. A törvény lehetőséget ad eltérésre, nem tekinti az egyenlő bánásmód megsértésének azokat az eseteket, mikor a munka jellege, illetve természete alapján indokolt az alkalmazásánál számba vehető minden lényeges és jogszerű felvétellel alapított arányos megkülönböztetés.

Vámosgyörkön nem tudunk ilyen jellegű megkülönböztetésről.

i.) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A könyvtárban és annak nyitvatartási idejében, a Digitális Jólét program keretében van lehetőség ezen ismeretek elsajátítására, melyben a könyvtáros és önkéntesek állnak rendelkezésre. Valamint az általános iskolában informatika óra, - és szakkör keretein belül.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény hatályba lépő rendelkezései jelentős mértékben alakították át az Szt. szabályozott szociális rászorultság alapján biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások formáit.

A segélyezési rendszer 2015. március 1. napjával hatályba lépő átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások területén élesen elkülönül.

Az Szt.25. § (1) bekezdése alapján a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására, illetve a különös méltánylást érdemlő személyes élethelyzetére figyelemmel pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

Az Szt.25. § (3) bekezdése alapján szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) gyermekek otthongondozási díját,

ae) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj);

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korú személynek az ellátásra való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg és továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés.

Az álláskeresők részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Továbbá támogatást nyújtanak, hogy vállalkozóvá válhassanak.

Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalaphavi átlagának 60%-a az összeg azonban nem haladhatja meg az aktuális minimálbér napi értékét.

A képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást állapít meg:

- Lakásfenntartási támogatás
- Települési támogatás:
 - Temetési segély
 - Rendkívüli települési támogatás
 - Iskoláztatási támogatás
 - Krízis helyzet esetén egyszeri pénzbeli támogatás

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	33	2,87%	12	36,36%
2017	19	1,66%	8	42,11%
2018	32	2,74%	15	46,88%
2019	35	3,01%	15	42,86%
2020	54	4,72%	15	27,78%
2021	59	5,15%	17	28,81%

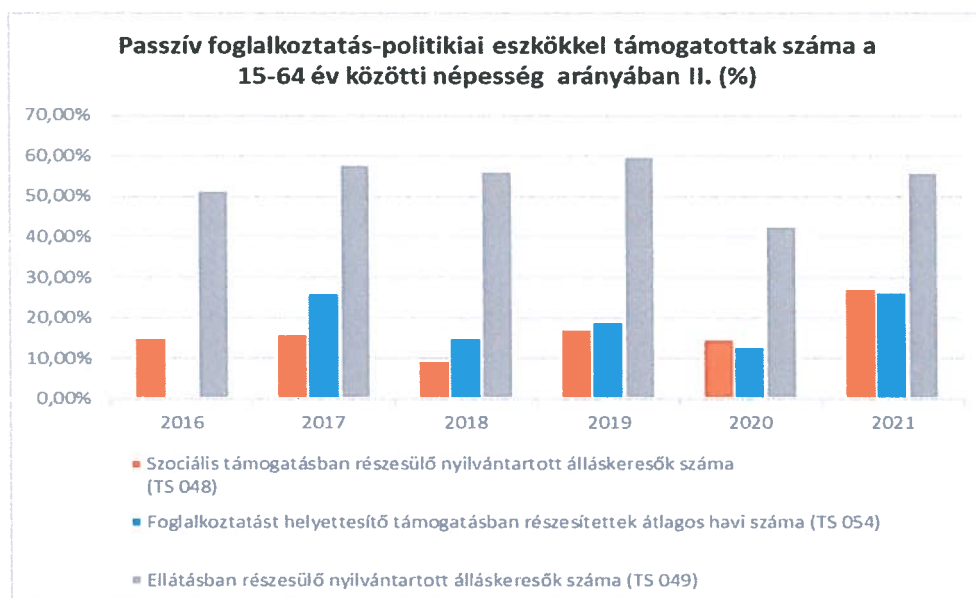
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	5	15,15%	0	0,00%	17	51,52%
2017	3	15,79%	5	26,05%	11	57,89%
2018	3	9,38%	5	15,16%	18	56,25%
2019	6	17,14%	7	18,94%	21	60,00%
2020	8	14,81%	7	12,83%	23	42,59%
2021	16	27,12%	16	26,39%	33	55,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	2
2020	1
2021	3

Forrás: TeIR, KSH

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök elsősorban a munkahelyek teremtésére, illetve a munkaerő mobilitásának növelésére irányulnak. A képzések elősegítése kettős célt szolgál. Egyrészt csökkenti a munkaerő-kínálatot addig, amíg a munkaképes korúak egy része iskolában van, másrészt viszont a munkaerő több munka elvégzésére lesz alkalmas, azaz nő a mobilitása. A munkaügyi központok által elfogadott képzések támogatása szigorú feltételekhez kötött. A munkanélküliek vállalkozóvá válásának elősegítésével önfoglalkoztatóvá válnak, sőt akár másoknak is adhatnak munkát a vállalkozás fellendülésével. Az erre irányuló támogatás egyrészt képzési, másrészt pénzügyi jellegű segítséget jelent. A munkaadóknak nyújtható az a segítség, amely a foglalkoztatáshoz kapcsolódó járulékok átvállalását jelenti. Annak nyújtható, aki munkanélküli foglalkoztatását vállalja. Egészség- és nyugdíjbiztosítási, illetve munkaadói járulékok részbeni vagy teljes átvállalását jelenti. A fiatal munkanélküliek foglalkoztatásának támogatása is előtérbe került az utóbbi években. A pályakezdők legfőbb problémája a munkatapasztalat hiánya. A tapasztalatszerzési támogatást a munkaadó kapja, aki a pályakezdő munkanélkülit munkaviszony keretében alkalmazza, és így a fiatal megfelelő tapasztalatot szerezhethet. A pályakezdők támogatásai közé tartozik a foglalkoztatást elősegítő képzés is, amelynek keretében bizonyos képzések költségeit megtérítik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik. Szolgálati lakás 1 db. (körzeti megbízott)

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

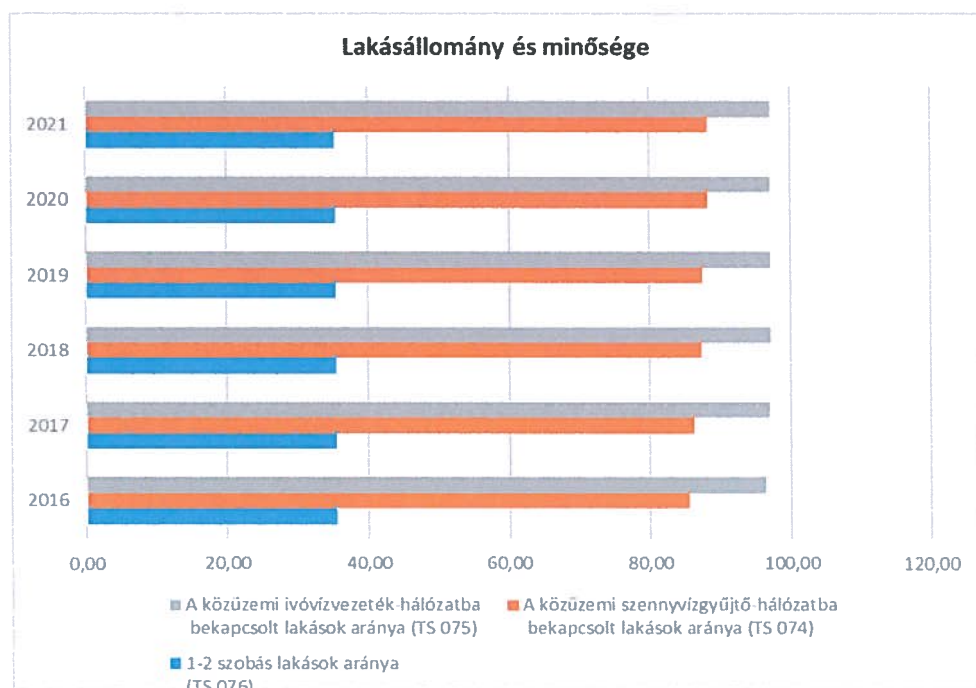
A szolgáltatók adatközlésének hiánya miatt nincs pontos információnk a lakosságnál felhalmozódott hátralékról.

Településünkön hajléktalan személy nem él. Sajnos egyre több családnak okoz gondot a meglévő ingatlanállomány megóvása, karbantartása.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	788	0	0,00	35,41	85,53	96,32
2017	788	0	0,00	35,41	86,29	96,95
2018	788	0	0,00	35,41	87,31	97,21
2019	789	1	1,27	35,36	87,45	97,08
2020	789	0	0,00	35,36	88,21	97,21
2021	788	0	0,00	35,28	88,32	97,21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a.) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	788	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	788	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	788	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	789	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	789	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	788	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b.) szociális lakhatás

Vámosgyörkön szociális lakhatásra nincs lehetőség.

c.) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

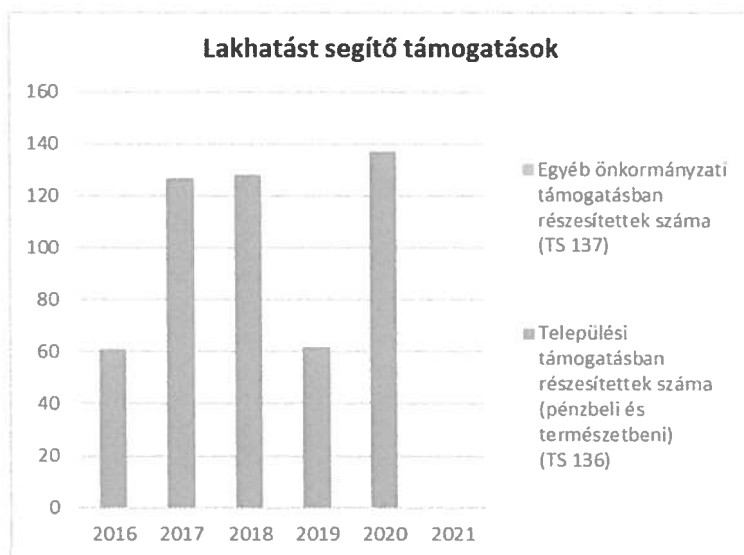
Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról adatokkal nem rendelkezünk.

d.) lakhatást segítő támogatások

Lakhatási támogatás a szociálisan rászorulóknak részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott települési támogatás. A lakhatási támogatás elsősorban természetbeni formában kerül megállapításra szolgáltató felé történő utalással. (Víz, gáz, villany, szemétdíj) illetve gázpalack használata esetén (számla ellenében) készpénzben történik a kifizetés. Az áramszolgáltató a jelentős hátralék- felhalmozódásra hivatkozva kikapcsolta az áramot 2 lakásban, ezért itt előre fizető mérőórát szereltek be.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	61	0
2017	127	0
2018	128	0
2019	62	0
2020	137	0
2021	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

e.) eladósodottság

Az eladósodottság témakörét illetően nem rendelkezünk adatokkal.

f.) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakásokról nincs adata az önkormányzatnak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Vámosgyörk község területén külön telepek, szegregátumok nem találhatók. Esélyegyenlőségi szempontból előtérbe helyezendő lakossági csoportokra nem jellemző, hogy csak a település bizonyos részén helyezkednének el.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a.) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	69	4,29
2018	1	0	0	1	67	4,07
2019	1	0	0	1	68	2,60
2020	1	0	0	1	62	3,00
2021	1	0	0	1	68	3,00

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A háziorvoshoz 1700 fő tartozik. Az átlagos betegforgalom nagysága havi bontásban a háziorvosnál 1600 fő/hó/. A fogorvosi alapellátás területén egy vegyes körzet működik. Védőnői szolgálat egy fő védőnővel látja el feladatát.

Az éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik Gyöngyösön.

b.) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálatot a házi orvos és a védőnő el. Az iskolafogászati rendelésen minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton, szervezett formában.

A területi ellátásért felelős a gyöngyösi Bugát Pál kórház.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Ingyenesen biztosított a nők méhnyakrák szűrése.

c.) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Vámosgyörkön nincs erre lehetőség, de a területileg Gyöngyös illetékes és ezt a feladatot a Gyöngyösi Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Gyógypedagógus, pszichológus, gyógy testnevelő szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat. Korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógia, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológia terén látja el kiemelkedően fontos munkáját, de végez szakértői bizottsági tevékenységet.

Rehabilitációs ellátást szintén a gyöngyösi területen lévő, Bugát Pál Kórház biztosít. Valamint lehetőség nyílik hatvani Albert Schweitzer Kórházban is.

d.) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat köznevelési intézményében működteti a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e.) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az oktatási- közművelődési-, sport- intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Sportpályán foci, tornateremben kézilabda, asztaltenisz, ovifoci, Művelődési házban, aerobik zumba, gerinctorna és küzdősport, ovis balett és latin tánc oktatás (gyerekeknek) valósul meg. Valamint a település rendelkezik kondiparkkal, ahol a szabad sportolás lehetősége szintén biztosított.

f.) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Fenyőliget Integrált Szociális Intézmény Heves Vármegye Lucfenyő Idősek Otthona működik, mely teljesskörű ellátást és bentlakását biztosít az idősek számára, illetve munkahelyet teremt.

Továbbá házi segítségnyújtó szolgáltatás 1 fővel működik, néhány egyedül élő idős számára, mely gyógyszerfelíratás-kiváltás, bevásárlás, csekkbefizetés, és kisebb segítségnyújtásra terjed ki

g.) drogvédelem szolgáltatások

Az iskola a prevenció/egészségfejlesztési tevékenység egyik kitüntetett színtere. Az iskolás korosztály számos, egészséget veszélyeztető problémás magatartásmód kialakulása szempontjából döntő fontosságú

fejlődési periódusban lévő populáció. Így a tanórák keretein belül és a védőnő rendszeres látogatásai során, a gyermekek megfelelő szintű tájékoztatást és segítséget kapnak.

h.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

i.) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A településen népkonyha jelenleg nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a.) közösségi élet szinterei, fórumai;

- az önkormányzat és intézményei: művelődési ház- és könyvtár
 - a civil szervezetek
 - és az egyházközösség
- Vámosgyörk településen a helyi közélet legfontosabb szinterei.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nincs/van	443	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b.) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön a közösségi együttélés során egy-egy esettől eltekintve nem jellemzőek komolyabb konfliktusok. A község 2000 fő alatti állandó népességgel rendelkezik, falusias együttélés jellemzi közösségének tagjait. Az utóbbi években sokan költöztek be, akár más országrészből, így örömmel konstatáljuk, hogy közösségünk egyre sokszínűbb.

c.) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulása

Az iskolában és az óvodában minden évben történik önkéntes Karitász tevékenység. Például: ruha és játékgyűjtés a nevelő otthonban élő gyermekeknek, sasközpontnak, kutyamenhelynek élelmiszergyűjtés...stb.

d.) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei,

Nincs jelen nagy létszámú nemzetiség, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából speciális intézkedések nem jellemzőek a faluban.

e.) helyi lakossági önszerveződések

A közösség ereje megmutatkozik a jótékonyági kezdeményezésekben is, így például a koronavírus-járvány idején önkéntesek segítettek azoknak akik, a betegség miatt nem mehettek élelmiszert, gyógyszert stb. vásárolni, továbbá az Ukrán-Orosz háború miatt elmenekült családok megsegítése céljából, élelmiszercsomagok gyűjtésére került sor, melyet személyesen a művelődés-szervező juttatott el az egyik Kárpátalja kistélepülésén élő magyarokhoz.

Számtalanszor van ruhagyűjtés a védőnőnél, olyan rászoruló családok gyermekeinek, akiknek a mindennapi megélhetés mellett, már nem telik ruhára.

A falu központjában lévő virágoskertbe minden évben az önkormányzat vagy felajánlások alapján kerül növény és teszi színesebbé a települést.

A helyi rendezvények az önkormányzat támogatásával, valamint a tombola felajánlások, díjak a vállalkozók, képviselők, helyi lakosok hozzájárulásából valósul meg.

A helyi azonosságtudatot fejleszti és a lakosság mentális kötődését segíti:

- március 15. Nemzeti Ünne (koszorúzás)
- április 11. költészet napja
- május.1-jei egészség- és sportnap
- Június eleje fogathajtó verseny
- augusztus 2. szombatja lecsófőző és családi nap
- Augusztus 20. kenyérszentelő ünnepség
- október első hétvégéje Virág János Kórustalálkozó Vers- és mesemondó verseny
- október 23. Nemzeti Ünne (helyi kitüntetések átadása)
- Mindenszentek ünnepe Vámosgyörki Búcsú-szentmise, körmenettel
- November óvodás jótékonysági bál
- december Falukarácsony és szilveszteri bál

Civil szervezeteink: Sportegyesület, Tűzoltóegyesület, Polgárórség, Faluszépítő-Faluvédó Egylet, Lövész Klub, Ósziroszák Nyugdíjas Klub, Vöröskereszt helyi szervezete, Vámos Települések Országos Szövetsége melyek kiválóan működnek.

A lakosság tájékoztatására 20 éve a „MI ÚJSÁG?” negyedévenként megjelenő helyi kiadvány és az önkormányzat honlapja valamint hivatalos Facebook oldala szolgál.

Testvérkapcsolatink:

Vámosgyörk a székhelye a Vámos Települések Szövetsége civil szervezetnek.

A szövetség a vámos család összetartozását hirdeti 3 országban.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A polgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésre adat arra, hány fő vallja magát romának. A településre betelepülő roma családok megélhetése a létminimum közeli vagy esetleg az alatti. Tapasztalataink és elmondásuk alapján helyben az országos átlagtól jobban élnek. Az ingatlanjaik mellett a teljes infrastruktúra megtalálható, de ezt nem minden család tudja igénybe venni.

Tapasztalatink szerint a betelepülők között is rizikófaktor a dohányzás, magas vérnyomás és egészségtelen táplálkozás. Ez valamint a prevenció hiánya egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyul. A település szociális és egészségügyi ellátó rendszerét az átlagtól gyakrabban veszik igénybe.

A településen kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Problématerületek az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
A lakosság egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem mondható jónak.	Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
A roma népesség és mélyszegénységben élők társadalmi integrációjának elmélyítése	Bölcsődei ellátás biztosítása Óvodai fejlesztőpedagógus alkalmazása
A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei	Megfelelő módszer megtalálása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „**Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032**” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít, veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül civil szervezetek bekapcsolódásával valósul meg. A preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	963	1 066	2029	47,46%	52,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			65	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	145	135	280	7,15%	6,65%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	25	55	1,48%	1,23%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a.) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezőik halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára

veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatók.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzübeli és természetbeni ellátások
- gyermekjóléti alapellátások

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	1	0
2018	6	0
2019	7	5
2020	4	1
2021	2	15

Forrás: TelR, KSH Tstar

Veszélyeztetett gyermek: az a gyermek, aki családjában vagy környezetében, ismétlődő vagy tartós fizikai, lelki bántalmazásnak, szexuális zaklatásnak, erőszaknak, elhanyagolásnak van kitéve és/vagy fejlődésében családja, közvetlen környezete károsan befolyásolja. Testi vagy pszichés fejlődését ártalmas környezeti hatások, rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák, károsítják. A veszélyeztetettség nem akut helyzet, hanem veszélyeztető folyamat következtében kialakult állapot.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő *jelzőrendszer* áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége.

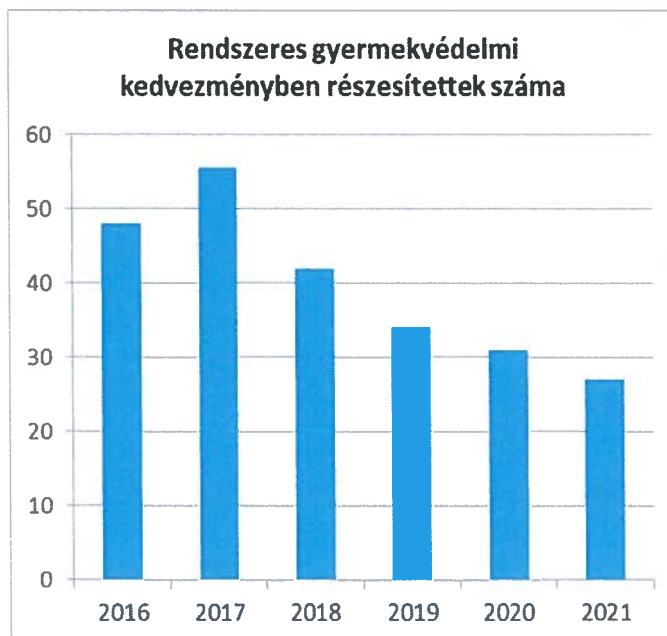
Megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése. Az iskolaotthonos képzéssel együtt a napközit, tanulószobai foglalkozásokat az összes tanuló több mint 80%-a veszi igénybe.

A veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma jelentősen megugrott 2021. évben.

b.) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	48
2017	56
2018	42
2019	34
2020	31
2021	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

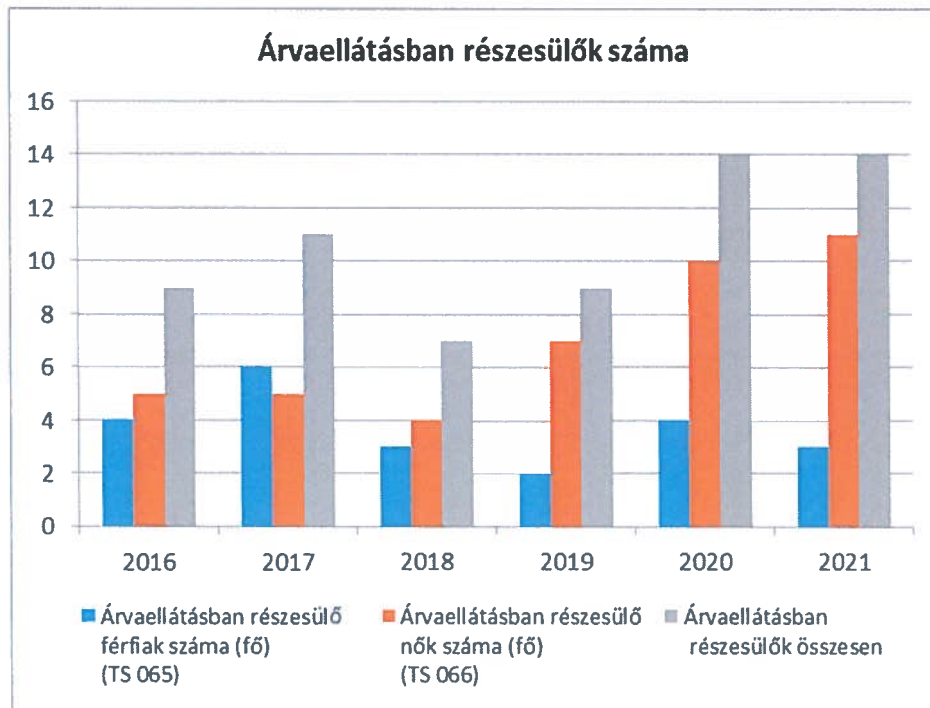

Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökken, ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermek nincs.

c.) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	4	5	9
2017	6	5	11
2018	3	4	7
2019	2	7	9
2020	4	10	14
2021	3	11	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d.) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői;

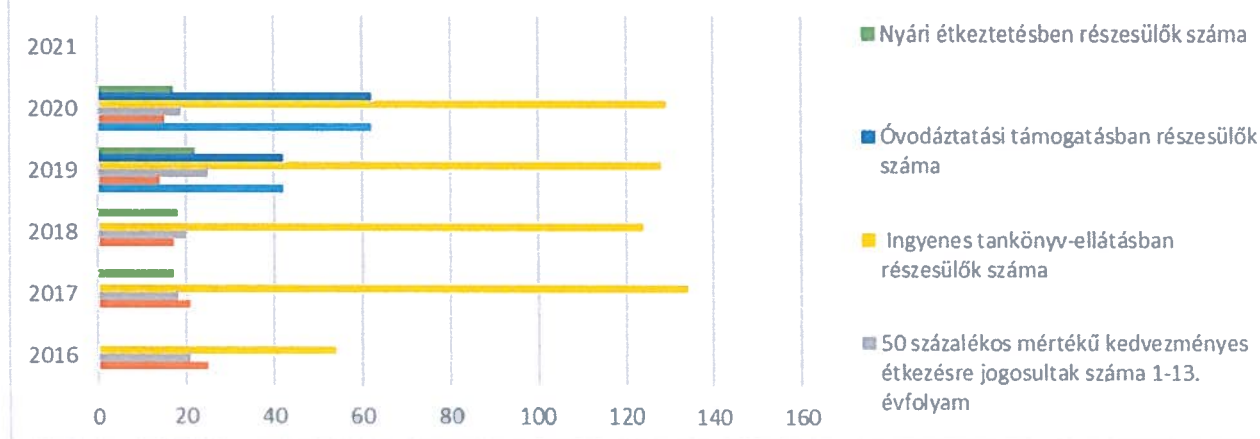
A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethet.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	25	21	54	n.a.	n.a.
2017	n.a.	21	18	134	n.a.	17
2018	n.a.	17	20	124	n.a.	18
2019	42	14	25	128	42	22
2020	62	15	19	129	62	17
2021	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

e.) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Vámosgyörkön nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f.) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői;

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincsenek szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a.) védőnői ellátás jellemzői

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	61	61
2017	n.a	n.a.	-
2018	1	94	94
2019	1	86	86
2020	1	85	85
2021	1	81	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b.) gyermekorvosi ellátás jellemzői

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön gyermekorvosi praxis nem található, az ellátást a házi orvos biztosítja. A szabad orvosválasztás jogával élve néhány szülő a közeli nagyobb városokban veszi igénybe a gyermekorvosi ellátást. Jelenleg Gyöngyösön biztosított a gyermek szakorvosi ellátás

b.) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktató) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra vonatkozó adatok

Vámosgyörkön nincs erre lehetőség, de a területileg Gyöngyös illetékes és ezt a feladatot a Gyöngyösi Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Gyógy pedagógus, pszichológus, gyógy testnevelő szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat. Korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógia, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológia terén látja el kiemelkedően fontos munkáját, de végez szakértői bizottsági tevékenységet.

Rehabilitációs ellátást szintén a gyöngyösi területen lévő, Bugát Pál Kórház biztosít. Valamint lehetőség nyílik hatvani Albert Schweitzer Kórházban is.

c.) gyermekjóléti alapellátások,

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktató intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát a gyöngyösi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. 1 fő gyermekjóléti munkatárs végzi a településen a feladatokat, heti egy napon. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez adottak. A gyermekek napközbeni ellátása az óvodai nevelés keretén belül valósul meg.

d.) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen bölcsődei illetve családi napközi ellátás egyelőre nem biztosított.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

e.) gyermekvédelem;

Az adatokkal nem mindig kimutatható szakmai tapasztalatok azt mutatják, hogy a leginkább veszélyeztetett korosztályt a térségben a serdülőkorú gyerekek jelentik. A tinédzser korra jellemző problémákon kívül az otthoni – sajnos egyre általánosabbá váló – feszült légkör jelentősen súlyosbítja a serdülők helyzetét. Ennek leggyakoribb megnyilvánulásai az iskolai magatartászavar, iskolakerülés, dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, depresszív jegyek (lehangoltság, falcolás, öngyilkossági késztetések), szomatizációs tünetek. A széthulló családok, az anyagi problémák és az érzelmi támasz hiánya egyre gyakrabban jelenik meg a háttérben, amit már nem bírnak el az amúgy is veszélyeztetett helyzetben lévő serdülők. A felnőttkor, a „nagybetűs élet” kapujában álló fiatalok számára fontos lenne, hogy széleskörű információk álljanak rendelkezésükre az életstratégia kialakításához a tanulási, pályaválasztási lehetőségekről, és szükség esetén érzelmi biztonságot jelentő támogatást is kapjanak.

A tapasztalatok alapján mind a szülők, mind a pedagógusok nyitottabbak lettek a pszichológiai segítségkérésre. A Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat háttérszolgáltatásként ingyenesen igénybe vehető pszichológusi, pszichiáteri, jogi tanácsadást biztosít.

Azonban fontos lenne ezeknek a lehetőségeknek a széles körben történő megismertetése, népszerűsítése, illetve ha a településen elérhető pszichológus lenne.

f.) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A családok vagy a gyermekek krízishelyzetben jellemzően az önkormányzat szociális főelőadójához vagy a családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak. A két intézmény egymással szorosan együttműködve, a törvényi lehetőségek felhasználásával segíti a krízishelyzetben lévőket. Gyakran előfordul, hogy az ügyfelek egyenesen a polgármestert keresik meg krízishelyzet esetén, ilyenkor szintén az illetékes szociális munkatársakkal együttműködve keresik a segítség lehetőségét

g.) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Helyi lehetőségekhez mérten, minden gyermek számára biztosított az egészségfejlesztési, sport-és szabadidős-szünidős programok. A település rendelkezik tornateremmel és szépen karbantartott futballpályával, zárt ligettel és játszótérrel, melyeken ezek a programok megszervezhetőek. Az óvoda udvara jól felszerelt szabadtéri játékokkal, fejlesztő eszközökkel.

Nyári szünetben pedig a Közösségi Házban, és annak udvarán kerülnek táborok megrendezésre.

h.) gyermekétkeztetés

A gyermekétkeztetést mind az óvodában, mind az iskolában helyi vállalkozó konyhája látja el, amely egész évben működik, biztosítva a szünidei étkeztetést is. Az óvodások az óvoda épületében étkeznek, a tanulók az iskola étkezőjében két turnusban ebédelnek.

i.) eltérő kultúrájú, vagy hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Vámosgyörkön nem releváns.

j.) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információk arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés történne a szolgáltatások nyújtásakor.

k.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül;

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a.) hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-
2020	n.a.	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-
2020	n.a.	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

**4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű
oktatásban**

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2021	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: Teir, KSH, Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás:TeIR, KSH Tstar

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja. Az óvodai körzet felöleli a település egészét, sem helyhiány, sem egyéb más okból az elmúlt években elutasítás nem történt az óvodai felvétel során.

b.) közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma;)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	90	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	18	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4+1(tanító pedagógus)	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	1
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatos a képzésük.

Az óvoda épülete 2011-ben lett felújítva. Az udvar biztonságos játékokkal felszerelt.

c.) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz.

A helyi gyermekvédelmi rendszerünk sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik.

Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekeknek.

Elterjedőben van, hogy a köznevelési intézmények adománygyűjtési programokat szerveznek.

d.) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Vámosgyörkön egy általános iskola működik, ezért ebben a korcsoportban nem releváns a kérdés.

Mivel a településen nincsen középiskola, a 14 éves korú gyermekeknek szükségszerűen a településen kívül kell folytatniuk a tanulmányaikat. Erre 25-30 km-es körzetben számos lehetőség van.

e.) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszának egyházhoz történő átadásával a működtetői státusz 2012. szeptember 1-vel megszűnt. A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	2012. szeptember 1. napjától a köznevelési intézményünk átadásából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat ugyan megszűnt, de a bölcsődei ellátás kialakításával illetve óvodai csoportbővítéssel az intézményi szocializáció hatékonysága hatványozottan növelhető volna.	- 2 csoportos bölcsőde kialakítása (önkormányzati bölcsőde építése) - 3. óvodai csoport kialakítása (Óvoda épület bővítése.) - óvodai fejlesztőpedagógus alkalmazása
szabadidős elfoglaltság hiánya a tizenéves korosztálynak	- állandóan látogatható, fiataloknak szóló klubhelyiség kialakítása (biliárd, csocsó, darts, pingpong stb.), lehetőség szerint a fiatalok kezelésében gyakorlott felnőtt felügyeletével
dohányzás, drogvészélyeztetettség	- a fiatalok számára is elérhető széleskörű „fiatalos” tájékoztatás a dohányzás, a drogfogyasztás következményeiről, az igénybe vehető segítségről (honlap, közösségi oldal felhasználásával)
fiatalokat érintő témákról szóló széleskörű tájékoztatás	- mindenki számára elérhető tematikus információk közzététele a község fórumain (Vámosgyörk honlap, és Facebook oldal fejlesztése)

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a.) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Általánosan elmondható, hogy a nők aránya magasabb a munkanélküliek között, hiszen a gyermekvállalással inkább rájuk hárul a gondozás feladata, emiatt nem tudnak, vagy csak részmunkaidőben tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon. 2021- ben a százalékos arányuk már majdnem 6 % -ra emelkedett, duplája, mint 2016-ban.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

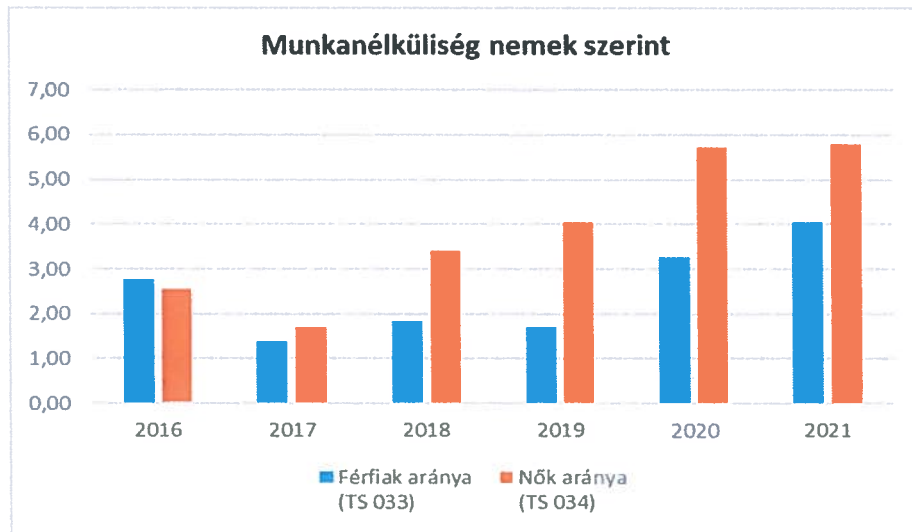
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Vámosgyörkön közmunka program keretein belül nyújtunk segítséget azoknak a hátrányos helyzetű nőknek, akik az alacsony iskolai végzettség vagy akár a gyermekvállalás miatt nem tudnak kellően a munkaerő-piacon érvényesülni.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,77	2,55	2,66%
2017	1,39	1,68	1,54%
2018	1,81	3,41	2,61%
2019	1,69	4,05	2,87%
2020	3,26	5,73	4,50%
2021	4,05	5,8	4,93%

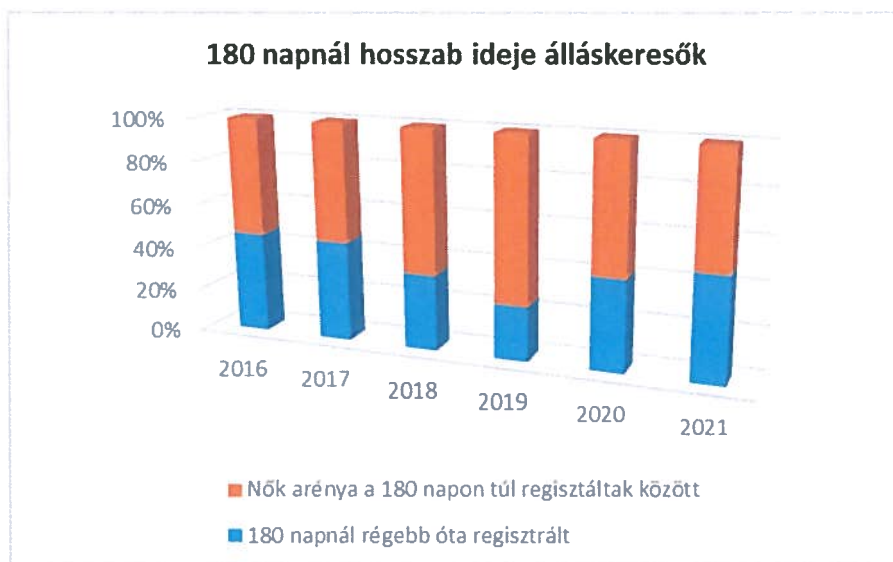
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,39	46,15
2017	42,11	50
2018	40,63	76,92
2019	25,71	77,78
2020	50	70,37
2021	52,54	58,06

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	33	5
2017	19	2
2018	32	3
2019	35	5
2020	54	4
2021	59	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b.) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A település az utóbbi években nem indított foglalkoztatást segítő és képzési programokat, azok csak a térségi munkaügyi központ szervezésében voltak elérhetőek. Ezeken a nők az álláskeresők közötti arányuknak megfelelő arányban vettek részt.

c.) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők jellemzően fizikai munkát végezhetnek, betanított munkásként. Azonban ezek az állások többnyire több műszakos vagy folyamatos műszakos időbeosztásúak. Ez a gyermeknevelés mellett nagyon nehezen megoldható, így az anyák esélyei jellemzően kisebbek a férfiakénál.

d.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincsenek erre vonatkozó jövedelmi adataink. Feltehető, hogy Vámosgyörkön nincs eltérés ebben a tekintetben az országos tendenciáktól. A közalkalmazottak esetében a béreket az érvényes bértábla alapján kell meghatározni.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen napközitthonos óvoda működik, melynek felújítása 2011-ben fejeződött be. Három vegyes csoporttal rendelkezik, ezen felül a 2,5 éves kort betöltött, szobatiszta gyerekek is felvételt nyernek az intézménybe. A csoportok létszáma 15 és 30 fő között változik. Az intézmény mindaddig valamennyi jelentkezőt befogadta, nem volt példa arra, hogy férőhely hiánya miatt bárkit elutasítottak volna. Az óvodában 5 óvodapedagógus és 4 gyermekgondozó foglalkozik a gyermekekkel. Az óvoda nyitvatartása igyekszik alkalmazkodni a szülők igényeihez, ezzel megkönnyítve a kisgyermekes anyukák munkavállalását is. A gyermekeket 6–17 óráig látják el. A szerződéses rugalmas munkaidő nem jellemző a munkahelyekre, azonban családbarát munkahelyi megoldásokra számos példa van: pl. a gyermek betegsége esetén a munkáltatók igyekeznek segíteni a munkavállalót abban, hogy a munkaidőt rugalmasan kezelheti, a szabadságot a család számára legideálisabb módon veheti ki. Azonban kétműszakos, vagy délelőttös-délutáni időbeosztású munkát a gyermekkel rendelkező nők így is csak akkor tudnak vállalni, ha a családban rendszeresen megoldható a gyermek ellátása egy másik családtag által. Ez jellemzően valamelyik nagyszülő (hiszen a férj munkabeosztása sokszor hasonló). Ugyancsak nagy problémát jelent a gyermekek

szünidei elfoglaltsága, biztonságos elhelyezése, különösen az iskolás korúak esetében, akiknél a nyári szünet két és fél hónapot tesz ki.

A bölcsődei ellátás egyelőre nem biztosított, a tervek szerint 2023-ban az új óvoda átadása után, a régi óvoda válik majd mini bölcsődévé. Ilyen ellátás igénybevételére a 15 km-es körzetben Jászárokszálláson valamint Gyöngyösön van lehetőség.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	61	61
2017	n.a	n.a.	-
2018	1	94	94
2019	1	86	86
2020	1	85	85
2021	1	81	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Azért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tart a védőnő. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása. A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama gyakorlati és lelki segítése, hogy támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatba áll a családdal a háziorvossal is, így a településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától. A településen a védőnői szolgálat munkáját 1 védőnő látja el. Az 5.3 számú táblázatból kitűnik, hogy a 0-3 éves közötti gyermek számában növekedés van folyamatban, aminek nagyon örülünk, hiszen Vámosgyörk lakossága évről évre egyre kevesebb

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Ilyen intézmények településünkön nem működnek, de szükség szerint az önkormányzat közreműködésére a rászorultak mindig számíthatnak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzatunk intézményeiben dolgozók többsége nő, és az intézményvezetők között is dolgozik női vezető.

A képviselő-testület tagjai körében a 6-ból 5 női képviselő található.

Településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nő helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a védőnő vezetésével „*Baba mama*” klubbot működtet, amely lehetőséget ad számukra, hogy közösen nézzenek szembe problémáikkal.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Ki kell alakítani a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. Részmunkaidős munkahelyek létrehozása. Bölcsőde kialakítása, gyermekfelügyelet megoldása.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Bölcsődei ellátás kialakításával illetve óvodai csoportbővítéssel a nők munkaerőpiaci helyzete-elhelyezkedési lehetőség - javulna.	- 2 csoportos bölcsőde kialakítása (önkormányzati bölcsőde létrehozása) -Óvodai szobák bővítése
nők számára krízishelyzetben elérhető intézményi segítségekről szóló információk	- mindenki számára elérhető tematikus információk közzététele a község fórumain(Vámosgyörk honlapja, Facebook oldala)

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	498	252	197,62%
2017	497	266	186,84%
2018	492	281	175,09%
2019	505	280	180,36%
2020	485	280	173,21%
2021	500	277	180,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	216	410	626
2017	215	418	633
2018	208	411	619
2019	209	413	622
2020	205	398	603
2021	193	396	589

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	9	1	171	329	0	25	0
2017	7	1	167	340	0	24	3
2018	7	1	168	344	0	16	3
2019	7	1	172	345	0	13	3
2020	7	1	167	331	0	14	3
2021	5	1	160	336	0	12	1

Forrás: Teir, KSH, Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön az egyedül élő idősek aránya magasabb az országos átlagtól.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak.

Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlík, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a.) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

b.) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Vámosgyörk elhelyezkedésénél fogva kedvező terepet biztosít a zöldség és gyümölcsstermesztésnek. Sok nyugdíjas él ezzel a lehetőséggel és a család számára megtermeli a zöldséget, gyümölcsöt.

c.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az

önkormányzatnál jelenleg közfoglalkoztatás keretén belül van lehetőség arra, hogy 55 év felettieket foglalkoztasson.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a.) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	498	0	0	0
2017	497	0	0	0
2018	492	0	11	0
2019	505	0	10	0
2020	485	0	8	0
2021	500	0	9	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított településünkön. Működik a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés intézménye a településen. A falusias életszemből adódóan ezen intézményeket csak nagyon ritkán veszik igénybe. Falun még erősen működik a család, rokonság, szomszédság összetartó ereje.

b.) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunk eleget tesz minden kötelező feladatának ezen a területen és lehetőségeihez képest önként vállal bizonyos intézkedéseket.

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Minden év októberében megtartjuk az idősök világnapját, melyet egy kisebb rendezvénnyel, és apró ajándékkal színesítünk az idősök számára.

Az *Ószirózsák nyugdíjas klub* műsoraival emeli a községi ünnepségek színvonalát.

Mivel Vámosgyörkön nincsen mozi, színház, így az ilyen programok, igény esetén is csak más településen érhetőek el. Az idősök nehezebben mozognak és nehezebben is mozdulnak ki, hamarabb elfáradnak; egy többórás program már túlságosan megterhelő lehet a számukra, ezért a más településekre való utazás is már akadályt jelenthet. Ezért ilyen program csak kísérettel vagy szervezeten érhető el a számukra.

A nyugdíjasklub időről időre szervez ilyen közös színházlátogatásokat. Leggyakrabban azonban a televízió jelenti számukra a szórakozást, ami minden háztartásban elérhető, műholdas vagy kábeltelevíziós szolgáltatáson keresztül. A településen belüli rendezvényeken sokan szívesen részt vesznek, különösen a család más generációival együtt, pl. főzőverseny, falunap, iskolai ünnepségek (különösen, ha az unokák is fellépnek), stb.

c.) idősök informatikai jártassága;

Az élethosszig tartó tanulás keretében a művelődési házban működő *teleház* segítségével az idősebb korosztály számára is adott, hogy megismerje a számítástechnika azon belül az internet világát.

d.) generációk közötti programok;

Sokan aktívan is részt vesz az unokák nevelésében. Az oktatási intézmények szünidejét sok gyermek tölti a nagyszülőknél.

Rendezvényeinek mindig biztosított az idősebb korosztály valamint a gyermekek megfelelő szórakoztatása, akár közös programokkal is, erre mindig nagy hangsúlyt fektetünk, hiszen sokan nagyszülők az unokákkal, gyerekekkel érkeznek egy-egy rendezvényre.

A település minden évben megtartja az Idősök Világnapját, melyre azok hivatalosak, akik betöltötték a 65. életévüket. Programokkal, apró ajándékokkal, ebéddel kedveskednek nekik.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat a nyugdíjas klub fellépéseit lehetőségeihez mérten igyekszik támogatni, továbbá fokozott figyelmet fordít a település legidősebb lakói köszöntésére. (90. 95.100. születésnapok és az idősök világnapja októberben)

Az óvodások és iskolások állandó fellépői az idősök tiszteletére tartott rendezvényeknek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

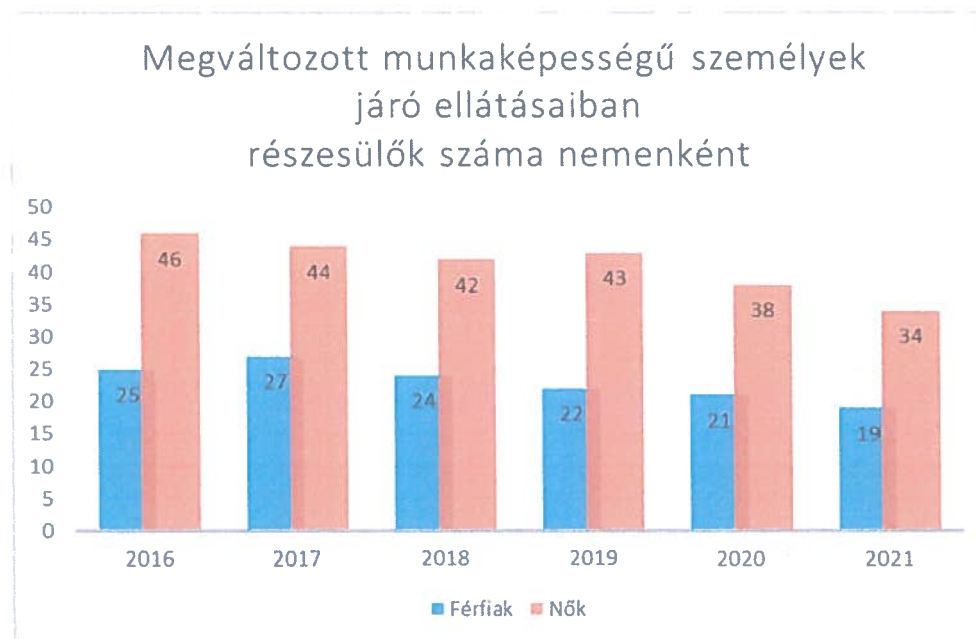
Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések kiépítése
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Idős egyedül élő emberek részére állandó kapcsolattartással biztosítani az otthoni életet	Heves Megyei Fenyőliget Egyesített Szociális Intézménnyel történő együttműködés révén a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése
Idős egyedül élő emberek mobilitásának elősegítése	Önkormányzati tulajdonú gépjármű beszerzése – pályázati forrásból- idős emberek szállítására
A településen magas a kockázat az esetleges ár-és belvíznek. Ezen területek elsősorban idős egyedül élő emberek ingatlanait érintik.	A települési csapadékvíz-elvezető árokrendszer felújítása pályázati forrásból ezáltal jelentősen csökkentve az ár-és belvízveszélyt!
anyagi nehézségek	karácsonyi adománycsomagok ajándékozása az érintetteknek az önkormányzat finanszírozásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	25	46	71
2017	27	44	71
2018	24	42	66
2019	22	43	65
2020	21	38	59
2021	19	34	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezhetők.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a.) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A településen nagyon kevés fogyatékkal élő ember él. A legnagyobb részének egyetlen – meglehetősen szűkös – megélhetési forrása az alacsony összegű rokkantnyugdíj, járadék vagy segély.

b.) munkavállalást segítő lehetőségek

A tartós egészségügyi problémával, valamint fogyatékkal élő emberek munkaerőpiaci lehetőségei erősen behatároltak. Sajnálatos módon az önkormányzat nem tud a megváltozott munkaképességűek számára munka lehetőséget biztosítani. Ez a probléma azonban a kistérségen belül is megoldásra vár.

c.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomása az Önkormányzatnak ilyen megkülönböztetésről.

d.) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A település méretéből és az érintett személyek viszonylagosan alacsony számából adódóan kimondottan ilyen céllal működő intézmények, szolgáltatások nincsenek. Azonban a fogyatékkal élők életvitelét az önkormányzat a jogszabályban adott lehetőségek szerint igyekszik segíteni.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak a fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2017. évben 62 fő), az időskorúak járadékában (2017. évben 2 fő) , súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2017. évben 6 fő) részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk adatokkal .

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a.) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Legközelebbi ilyen intézmények Hatvanban az Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet valamint Gyöngyösön a Bugát Pál Kórház-Rendelőintézet ad lehetőséget.

b.) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Sajnos a település legtöbb intézménye (kivéve a Művelődési ház és az Óvoda épülete) nem akadálymentesített, és ez megnehezíti az arra rászorulóknak közlekedését. Ezen gondok kiküszöbölése folyamatban van, az Önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy ez mihamarabb orvoslásra kerüljön.

c.) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizika, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat saját honlapot és Facebookot ugyan üzemeltet - ahol a települést érintő friss hírek, információk közzétételre kerülnek, azonban a gyengén látók számára akadálymentes módon nem elérhetőek, kivéve a felület.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés a fogyatékosok számára részben biztosított. A járművek zömmel alacsony padozatúak, de nem teljes mértékben, ezen kívül a megyeszékhelyre való eljutáshoz gyakran átszállás is szükséges, mely nagy nehézséget okoz a mozgásában korlátozott személyeknek. Vámosgyörk vasúti "csomópontnak" minősül, ugyanis 4 irányba is van lehetőség közlekedni. (Budapest-Miskolc-Gyöngyös-és Újszász) azonban ezekből csak a Budapest-Miskolc vonalon közlekedő vasút biztosít akadálymentes közlekedést.

d.) munkahelyek akadálymentesítettsége,

Nem rendelkezünk adatokkal más munkahelyek vonatkozásában azok akadálymentesítettségéről.

e.) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Vámosgyörkön folyamatosan zajlanak út-és járdafelújítások pályázatok keretein, valamint önkormányzati ráfordítás keretein belül. Földúttal rendelkező utca már nem található a településen, mind aszfalt burkolattal rendelkezik. A legtöbb járda alkalmas az akadálymentes közlekedésre.

f.) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások

Nincsenek ilyen elérhető szolgáltatások Vámosgyörkön.

g.) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A közszolgáltatásokat nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesítés még nem megoldott.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Akadálymentesített intézményünk- óvoda és a művelődési ház minden területen megfelel a jogszabályi előírásoknak.

A fogyatékkal élők foglalkoztatását megkönnyítő lehetőségek megismertetése a munkaadókkal fontos feladat, amelyben az önkormányzat közre tud működni, felhasználva a rendelkezésére álló fórumokat (honlap, Facebook oldal stb.).

Az állam különböző módokon támogatja a fogyatékkal élőket. Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon.

7.4 Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nem kerülnek megrendezésre ilyen programok.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések;

Nincsenek ilyen jellegű kezdeményezések Vámosgyörkön.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: képzések szervezése .
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése
A fogyatékkal élő emberek mobilitásának elősegítése	Önkormányzati tulajdonú gépjármű beszerzése – pályázati forrásból- fogyatékkal élő emberek szállítására

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	Az adatgyűjtés érdekében adatgazdával való kapcsolatfelvétel.
A település infrastrukturális fejlesztése	pályázati lehetőségek kihasználása
Polgármesteri hivatal akadálymentesítése, felújítása	Pályázati lehetőségek-és, támogatók keresése
Egészségház építtetése	Pályázati lehetőségek-és, támogatók keresése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a.) **3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)**

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét, ezzel együtt a civil összefogás létjogosultságát. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése. Vámosgyörkön a helyben működő civil szervezetek céljai és feladatai között szerepelnek a 3-7. pontban szereplő területek, azonban helyi közfeladat ellátásában ők sem vesznek részt - és nem elég erős a támogatottság és az összefogás a civil szervezetek között.

- b.) **helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása**

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat anyagi lehetőségéhez mérten támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük.

- c.) **önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása**

Önkormányzatunk a következő társulások tagja:

Szociális és Gyermejjóléti és Egészségügyi Társulás, Hatvan és Környéke Települési Szilárdhulladék-gazdálkodás Fejlesztési Társulás, Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás, Dél-Mátra Közhasznú Egyesület

- d.) **a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

- e.) **civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Az idős személyek esélyegyenlőségének, programokhoz való hozzáféréseinek javításában a Nyugdíjas Klub tevékenysége is szerepet játszik. A cél, a tagok számának bővítésével az egyedül élő idős személyek magányának csökkentése, valamint az aktív idős kor biztosítása.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- f.) **for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában**

A községben működő (és azon kívüli) vállalkozások általában nem tagadják meg a támogatás nyújtását egy-egy program megvalósításához. Itt kell kiemelni például a lecsófőző- és családi napot, valamint a lovasnapot, amely támogatók nélkül nem valósulhatna meg, vagy legalábbis nem olyan színvonalas és színes programokkal.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb

együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a.) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A program az Önkormányzat honlapján, www.vamosgyork.hu valamint hivatalos Facebook oldalán közzétételre kerül.

Az általuk észlelt problémák és javaslatok a Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során beépítésre kerültek.

b.) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni. Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába esélyegyenlőségi mentor vesz részt. Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, a két évenkénti monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a település önkormányzata – elemzi az okokat az érintettek és szükség esetén külső szakértő bevonásával, – megállapítja a felelősségeket, – intézkedési tervet készít.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak a 2003. évi CXXV. törvény – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról – alapján készültek, így szándékos be nem tartásuk, illetve akaratlagos hátráltatásuk e szerint kerül elbírálásra.

c.) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

Az esélyegyenlőségi program az elkészültét követően nyilvánosságra kerül. Ennek következtében, mind a célcsoportok, mind pedig általában a lakosság számára megismerhetővé válik. Bárki javaslattal élhet további megoldásra váró, a célcsoportokkal összefüggő problémákra és azok megoldására vonatkozóan. Az önkormányzat esélyegyenlőségi munkatársa nyomon követi az intézkedések megvalósulását és kapcsolatot tart fenn a célcsoportok képviselőivel. Rengeteg megoldásra váró feladata vár még az önkormányzatra, de nagyon lényeges, hogy az esélyegyenlőség fejlesztése tekintetében elinduljon egy folyamat. A nagy horderejű problémák megoldása érdekében tett apró lépések is hozzájárulnak egy diszkriminációtól és esélyegyenlőtlenségtől mentes társadalom kialakulásához a községben.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. problématerületek az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
	A lakosság egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem mondható jónak.	Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei,	Megfelelő módszer megtalálása
Gyermekek	A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszának egyházhoz történő átadásával a működtetői státusz 2012. szeptember 1-vel megszűnt. A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	2012. szeptember 1 napjától a köznevelési intézményünk átadásából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.

	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	dohányzás, drogvészélyeztettség	a fiatalok számára is elérhető széleskörű „fiatalos” tájékoztatás a dohányzás, a drogfogyasztás következményeiről, az igénybe vehető segítségről (honlap, közösségi oldal felhasználásával)
Idősek	Magas az egyedül élők aránya	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések kiépítése
	A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Ki kell alakítani a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok, tanácsadások szervezése, igény szerinti bővítése.
	nők számára krízishelyzetben elérhető intézményi segítségekről szóló információk	- mindenki számára elérhető tematikus információk közzététele a község fórumain (Vámosgyörk honlapja, Facebook oldala)

Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: képzések szervezése .
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásait, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférési lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása. -Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése. -Komplex programok bevezetése. -Képzések bővítése	Munkaügyi Központ Kirendeltsége Szociális Kerekasztal tagjai jelzőrendszer tagjai civil szervezetek vezetői
Gyermekek	-Rendszeres szakmai találkozók -Új módszerek, eljárások. -Szülők tájékoztatása -Programok szervezése, szakemberek képzése.	jelzőrendszer tagjai GYIV Felelősök Pedagógusok, óvónők Szociális- gyámügyi ügyintéző Civil szervezetek vezetői
Idősek	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése. Tájékoztatás és megelőzés Generációs programok szervezése Nyilvánosság eszközeinek bővítése	Civil szervezetek vezetői Művelődési ház vezetője Honlapot üzemeltető Szociális Kerekasztal tagjai

Nők	Képzési programok körének szélesítése. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Elmagányosodás megelőzése	Szociális Kerekasztal tagjai jelzőrendszer tagjai civil szervezetek vezetői oktatási, művelődési intézmények vezetői
Fogyatékkal élők	Akadályok megszüntetése az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel segítése.	Szociális Kerekasztal tagjai jelzőrendszer tagjai civil szervezetek vezetői Munkaügyi Központ Kirendeltsége

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalomba történő integrálása megvalósul, és az őket támogató programok sikeresnek bizonyulnak. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkát találjanak az életszínvonaluk növelése érdekében. Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, mind a nevelés-oktatás, mind pedig a kulturális programokhoz való hozzáférés tekintetében. Folyamatosan odafigyelünk az idősek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseire, az egyedüllét érzésének csökkentésére, valamint az állandó segítségnyújtás biztosítására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a kikapcsolódást segítő és széles látáskört biztosító programok szervezését, valamint a közéletbe való részvétel propagálását. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes hozzáféréseire az egyes programok, rendezvények tekintetében, valamint az önbecsülésük erősítése érdekében a foglalkoztatottságuk növelésére tett intézkedések vonatkozásában

Vámosgyörk Községi Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása , életminőségének folyamatos javítása , olyan támogatói környezet működtetésével , amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést , a lokálpatriotizmust , a társadalmi szolidaritást, kiemelt figyelmet , ha kell pozitív diszkriminációt tartalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára, tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei , életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul

A megvalósítás folyamata

A HEP-ben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a HEP Fórumot hozunk létre.

A fórum tagjai : intézményvezetők, GYIV felelős, védőnő, szociális ügyintéző , jegyző

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetleírás címe, megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
0.	Település szintű probléma										
1	Ár és belvizveszély Életveszélyesség a válog - felvizesedett válog -ingatlanok településen	Életveszélyesség ingatlan válog felvizesedett válog felvizesedés végett településfejlesztési válog ne alakuljon ki	Területrendezési válog terv, válog koncepció	Országos Fejlesztési Területfejlesztési Koncepció	- Csapadék viz Községi és elvezető árokrendszer karbantartás bővítés - I-es és II-es patak gátjának fejlesztése, vizlevezetés megoldása	2024. 12. 31. Átlagosan 35 ház Pályázati források és ennyi család kiaknázása, önkormányzati költségvetés	31. Átlagosan 35 ház Pályázati források és ennyi család kiaknázása, önkormányzati költségvetés	31. Átlagosan 35 ház Pályázati források és ennyi család kiaknázása, önkormányzati költségvetés	Pályázati úton és nem releváns költségvetésből fenntartható évekig		
2	Lecsőfűző és Családi Generációk nap megrendezése	Minden korosztály kimosduljon, együtt töltsön egy napot, megismerjék egymást	Költségvetési koncepció	nem releváns	- Lecsőfűző verseny keretében különböző korosztályok megismerjék egymást, tanuljanak egymástól. Gyermeknek színes programok szervezése, melyben akár a felhők és idősebbek is részt vehetnek (élő csocsó, kosárfonás, táncverseny, hab party, bábszínház, arcfestés...stb.) Helyi vállalkozók tumbola felajánlásaival gazdagítani a programokat - Színes programok, előadások minden korosztály számára	08. 31. településen legalább 50%-a támogatása vállalkozók támogatása (helyi pénz tumbola felajánlás, díjak felajánlása) Helyszit és eszközöket az az önkormányzat biztosít	08. 31. településen legalább 50%-a támogatása vállalkozók támogatása (helyi pénz tumbola felajánlás, díjak felajánlása) Helyszit és eszközöket az az önkormányzat biztosít	08. 31. településen legalább 50%-a támogatása vállalkozók támogatása (helyi pénz tumbola felajánlás, díjak felajánlása) Helyszit és eszközöket az az önkormányzat biztosít	önkormányzati forrásokból minden évben megrendezésre kerül	nem releváns	

3	Polgármesteri Hivatali és rendelő korszzerűsítése, akadálymentesítése	A két legfontosabb könnyebb közintézmény nem ügyintézés akadálymentes mindenki számára	költségvetési pályázatok támogatási okiratok	terv, Magyar Nemzeti, A Társadalmi, Felzárkózási Stratégia 2030.	A polgármesteri és jegyző hivatal (emelet) az orvosi rendelő épületen belül van, de maga az épület régi, és korszzerűten. Babakocsival közlekedőknek, mozgássérülteknek, nehezen mozgó időseknek szintén megközelíthetetlen az emeleti ügyintézés. (Az ügyintéző jön le ebben az esetben) Ez mindenki számára nehézséget okoz. Valamint az orvosi rendelőhöz is soklépcsős vezet, ami a betegek számára kényelmetlenséget, nehézséget okoz. Ezen problémák orvosiása a cél.	2028. 12. (vasárnap)	31. elégedett ügyfelek száma	pályázati források fenntartható lehívása	nem releváns
4	Közüti megbízott alkalmazása	Megszaporodtak a Közüti bűncselekmények a javítása, élhetőbb településen környezet	nem releváns	nem releváns	Egy ideje nincs a polgármesteri településen Körzeti és jegyző Megbízott. Az átutazók (vasút miatt) és beköltözők egyre több problémát okozna a közbiztonságban. (lopások, betörések, zaklatások...stb) Ennek megfékezése a cél.	2023. 12. (vasárnap)	31. bűncselekményi ráta csökkenése	Polgárförök is segítik fenntartható a KMB-st Az Önkormányzat is minden segítséget és támogatást megad KMB iroda biztosított valamint a térfigyelő kamerarendszer is	Gyöngyösi rendőrkapitánysággal való együttműködés
5	Közösségi viszonyok, helyi közélet szakadékok, technikai fejlesztése	Közösségi viszonyok közötti kohézió erősítése a színes költségvetés programokkal	nem releváns	nem releváns	Színes (főleg Közművelődési szakember programok szervezése minden korosztály számára Téli időkben a Művelődési Ház és könyvtár használata erre a célra.	2026. 01. (csütörtök)	01. résztvevők száma	humán: művelődés fenntartható szervező és évekig önkormányzati dolgozók tárgyi: önkéntesek Ház Művelődési épülete, Sport tér pénzügyi: önkormányzat	nem releváns

					Kikapcsolódási lehetőségek biztosítása a monoton szürke napok körforgásából. „Fut a Falu” program megvalósítása Közös Főzés (pl. réteshúzó,) megszervezése Mesekuckó gyerekeknek könyvtárban, minden 2. héten. „Retro Disco ” a szülőknek				2025. 12. 31. igényfelmérési mutatók eredménye	az önkormányzat az igény fenntartható egyházzal osszefogva szervezze meg	
6	Szociális ellátások bővítése	A szociális ellátások közül, a nappali ellátás nem megszervezése biztosított	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkozási Stratégia 2030.	igaz a nappali szociális ellátás biztosítása ügyintéző 3000 fő felett kötelező (a településen közel 2000 fő él), de igényfelmérés esetén (márpedig lenne rá igény) az idősek és a fogyatékkal élők elhívnének a lehetőséggel.						szertint nem releváns	
7	Gyerektáborok szervezése	Gyermek szüneti elhelyezése családnál sok gondot okoz	Szülő és gyerekek költségtérítési koncepció	nem releváns			2024. 12. 31. résztvevők száma, igényük mértéke	önkormányzat és az iskola helyszíni biztosít onkéntesek fenntartható és szakemberek keresése onköltséges formában, vagy csak minimális hozzájárulással, hogy hátrányosabb helyzetűek is részt vehessenek rajta.		nem releváns	

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	
1. Közfoglalkoztatási program	Országos Közfoglalkoztatási programokon való központi helyi (kedd) 2024. 12. 31. Résztvevők száma Munkaügyi a regisztrált pályázati forrás/lehetőségekkel nem releváns

	fenntartása, foglalkoztatási arányok javítása	növelése, ezáltal a munkanélküliség csökkentése a mélyszegények körében	Program	részvétel, beilleszkedés a munkaerő-piacra, jobb életkörülmények teremtésének lehetősége a munkában való bevonás lehetőségének megteremtése	kirendeltsége	Folyamatosan fenntartott	munkanélküliek közül	kihasználása szervezetek támogatásával	civil fenntartható évekig	
2	Nagyon alacsony jövedelmű családok elszegényedett család, és ez egyre életkörülmények javítása	az szegénység csökkenése, és az egyre életkörülmények javítása	Magyar Nemzeti, Társadalmi, Felzárkozási Stratégia 2030	A település és egyéb szervezetek összefogásában, adományok útján segíteni a nehéz körülmények között élő családokat. Tárgyi hozzájárulásokkal (felajánlásokból, adományokból...stb) Legfőképpen idény iskolai-óvoda kezdés időszaka, karácsony előtt, húsvét előtt...)	2028. 12. 31. szegénység visszaszorításának mértéke	(vasárnap)	31. szegénység visszaszorításának mértéke	civil szervezetek, és legfőképp a lakosság hozzájárulása adományokkal	rövid távú nem releváns	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Bölcsödei elvétel, 3. képességfejlesztés és csoportos fejlesztőpedagógus felvétele	A hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése, nagyobb férőhely biztosítása	Nem releváns	Bölcsöde építés, óvodai csoportbővítés, fejlesztő óvónő foglalkoztatása	Óvodai tagintézmény vezető	2023. 12. Elvegezve A csoport megvalósult, a többi folyamatban	31. iskolai lemorzsolódás csökkentése	Személyi és tárgyi feltételek megteremtése	Pályázati lehetőségekkel	nem releváns
2	Gyermekeink védelme	Már az általános iskolás korú tájékoztatás, gyermekek is vannak téve az alkohol és drogproblémáknak	Nemzeti Stratégia	Prevenációs előadások szervezése tanórák keretein belül (a kötelezők megvannak, de ettől sokkal többre van szükség) korosztályoknak megfelelően. Előadások olyan emberektől, akik leküzdötték az	iskola vezetője	2028. 01. (szombat)	01. alkalmazottak részvevők száma, mennyisége fluktuációval	humán: önkéntesek, védőnő, tagyi iskola és művelődési ház termei	fenntartható	nem releváns

					alkohol és drogok káros hatásainak következményét. Prospektusok osztása, elbeszélésekre való lehetőség, akár négysemközt is. Közösségi médiás elérés a fiatalok körében.					
3	Gyermekek szabadidős testmozgása	Kevés és kicsi azRegi olyan hely a felújítása, településen, ahol a biztonságosabbá új gyermekek biztonságosan mozoghatnak	Legyen Jobb a Gyermekek Nemzeti Stratégia 2032	Legyen Jobb a már meglévő polgármester és jegyző és játszóter korszerűsítése, de elsősorban bekerítése lenne a legfontosabb. A növekvő gyermeklétszám miatt szükséges lenne egy "újtelepi" játszóter kialakítása is.	2028. 12. (vasárnap)	31. gyermekek száma	pályázati források hosszútávon megrtül keresése önkormányzati üres telkek	nem releváns		
4	Gyermekorvosi ügyelet szükségessége	Gyermekek növekvő létszáma, időben kapja meg orvosi a szükségességét, szakszerű ellátást	Legyen Jobb a Gyermekek Nemzeti Stratégia 2032	Nincs a településen polgármester és jegyző gyermekorvos, ami megnekedett gyermeklétszám és betegségek miatt szükségessé vált. A háziorvos látja el a feladatokat, de két helyen is praktizál, és az idősothont is viszi. Sok feladat ez. Könnyebbség lenne, ha a gyermekeket már gyermekorvos venné át. De legalább ügyelet színtjén.	2024. 01. (hétfő)	01. szolgálatát igénylők száma	tárgyi: önkormányzat által biztosított erre a célra kialakított szoba kockázat: az önkormányzat nem tudja hosszútávon finanszírozni, illetve nagyon nehéz orvost találni.	visznek Kózségi Onkormányzattal közös kialakítása		
III. A nők esélyegyenlősége										
1	GYES-ről visszatérés a munkaerő piacra	A munkanélküliség aránya a nők szervezése esetében magasabb	Nők és Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Stratégia	Nők és Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti szervezése	2024. 12. (kedd)	31. képzésen résztvevők száma 60%	Terem Munkaügyi központ segítségével fenntartható pályázati lehetőségekkel évekig	Nem releváns		
2	Szabadidős	Az anya mentális a családi nem releváns	Nemi	Védőnői Szabadidős	2025. 12.	31. 30 fő	Védőnői tanácsadó, Művelődési	nem releváns		

programok, tanácsadás szervezése	állapota családi konfliktus	miatti konfliktusokban élő nők élethelyzetének javítása, segítségnyújtás a bajbajutottakon	Esélyegyenlőségi Stratégia (nőket tanácsadás érintő része)	programok szervezése és elérhetőségeinek megosztása	és belüli családi segítőkész, érzelmi munkatárs, védőnő	(szerda)	31. segítséget kérő tanácsadások helyszíne biztosított	művelődési ház	intézménnyel fenntartható pályázati lehetőségekkel	nem releváns
3 Nem vagy egyedül!	Családon belüli Emberi erőszak és eltitkolt kapcsolatok javítás programja	Családszolgálatok javítás programja	Nemi Esélyegyenlőségi Stratégia 2020-2025.	Családon belüli Emberi erőszak, érzelmileg megterhelő, társadalmi kirekesztettség esetén, nem tudják kihozni, hogyan, mikor lehet fordulni. Bár az interneten számos ilyen információ megtalálható, de mégsem mernek sokszor lépni. (Vagy ha mégis akkor számtalan esetben a hatóságok nem tesznek semmit.) A családsegítő és védőnő bevonásával kiszűrni az olyan nőket/családokat, akik esetleg ilyen "szorult helyzetbe" kerültek. Lehetőségek bemutatása, helyek ismertetése ahova fordulhatnak segítségért. Esetleges jelzőrendszer kialakítása, közösségi médiás elérés...stb	2024. 12. 31. (kedd) Elvegezve Folyamatosan fenntartva	31. segítséget kérő tanácsadások helyszíne biztosított	haz	középtávú fenntarthatóság	nem releváns	
W. Az idősek esélyegyenlősége										
1 Az idősek személyisége védelme	Az idősek embereik Az idősek civil szervezetek	Az idősek civil szervezetek	Nemzeti Időügyi felvilágosítás, tájékoztatás, bűnmegelőzési hírlvelek folyamatos frissítése, szórólapok	Idősek civil szervezetek	Idősek civil szervezetek	2024. 12. 31. (kedd) Elvegezve Folyamatosan fenntartva	31. időskorúak száma személyi feltételek, hosszú távú fenntarthatóság	polgárok önkéntesek bevonása	távú nem releváns	

2	Szűrővizsgálatok szervezése	Az idős korban az idős emberek leggyakrabban előforduló betegségei	betegségek időbeli kiszűrése és arányának csökkentése	Nem releváns	Rendszeres szűrővizsgálatok szervezése ezáltal az időskori betegségek időbeli kiszűrése, ezek kezelésében segítségnyújtás	közüti ápoló (szerda) Részben elvégezve mert fenntartható	2025. 12. 31. Szűrőre résztvevők száma	humán: védőnő, Védőnő, körzeti ápoló és ápoló, szociális gondozó, önkéntesek orvosi segítségével rendelő biztositása fenntartható önkormányzat pályázati részerői civil lehetőségekkel szervezetek járműinek használata	humán: védőnő, Védőnő, körzeti nem releváns
3	Önálló életvitel biztosítása, életvitel jelzőrendszer kiépítése	Önálló otthoni idős személyek esetleges otthoni esélye az életvitelnek csökken folyamatos biztositásosabbá tételére hiánya vegett.	személyek fenntartó intézmény költségvetése	Közösségi ellátások Saját élő, egészségügyi Önkormányzat rendjéről szóló 191/2088 (VII.30) szociális helyzetük Egyesített miatt rászoruló Szociális idősoknak, Intézmény segítségnyújtás készítői vezetője beépítése. Életvitelük fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából.	otthonukba Községi Önkormányzat (kedd) Folyamatos	2024. 12. 31. Jelenleg ilyen Pályázati forrásból fenntartható előreláthatólag 2 évig	nincs, de minél több időshöz keressük eljussunk. legalább 30 fő	Pályázati forrásokból fenntartható	nem releváns
4	Idős emberek közösségi mobilitásának növelése	Idős emberek mobilitása nő	Idős emberek mobilitása nő	---	Idős emberek mobilizációja nő részvételük való részvételi lehetőség	2024. 12. 31. Beszerzett gépjármű száma	Idős emberek közlekedési lehetőségeinek bővítése, internet, idős mobil használat klubjának vezetésével	Pályázati források Pályázati útton	---
5	Idős emberek közösségi elmagányosságának csökkentése	Idős emberek elmagányosságának csökkentése	Idős emberek elmagányosságának csökkentése	Idős emberek elmagányosságának csökkentése	Nemzeti-Idősügyi információk szociális (2010- ismertetőnk bővítése, internet, idős mobil használat klubjának vezetésével)	2026. 12. 31. 50% (csütörtök) részben megvalósult, folyamatos	Önkéntesek bevonása, iskolások, önkéntesek, övodások információk teremtésével hozzájárulásával iskolák, művelődési házaik, civil szervezetek járműinek használata	Önkéntesek bevonása, iskolások, önkéntesek, övodások információk teremtésével hozzájárulásával iskolák, művelődési házaik, civil szervezetek járműinek használata	civil szervezetek, nem releváns

									nevelési téma az oviban) - falubusz beszerzése (programokon való könnyebb részvétel biztosítása falun belül-templom, orvos, családi nap...stb) - "Nagyi klub" - sütije és a gyakorlatban a sütemények elkészítése										
6	Foglalkoztatás elősegítése az aktív idős nyugdíjas korúak megélhetéséhez számára	Nyugdíjasság nem az aktív idős párok pár évig (amíg bíriják) bevételeihez juthassanak	aktív idős nyugdíjasok pár évig (amíg bíriják) bevételeihez juthassanak	aktív idős nyugdíjasok pár évig (amíg bíriják) bevételeihez juthassanak	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Idősügyi tevékenységek költségvetései	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Olyan vállalkozók, mezőgazdaságban tevékenykedők termelőik, fuvarozók stb.. keresése, akik foglalkoztatnának aktív nyugdíjasokat, akár munkaidőben is. Egyházi fenntartású intézményeknél van lehetőség nyugdíj mellett dolgozni (pl óvoda, iskola) Kapcsolatfelvétel ezekkel az emberekkel.	2028. 01. (szombat)	01. aktív nyugdíjasok száma	vállalkozók hozzájárulása	01. aktív nyugdíjasok száma					nem releváns		
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége																			
1	Önszervező programok szervezése	emberek elszigetelődése	élő fogvatékkal élők közötti közösségi kapcsolatának erősítése	élő fogvatékkal élők közötti közösségi kapcsolatának erősítése	Önszervező programok szervezése	Önszervező programok szervezése	Önszervező programok szervezése	Önszervező programok szervezése	2024. 12. (kedd)	12. 31. megszűnt minden fogvatékkal élő	önkéntesek bevonásával helyszínen biztosítása adott az önkéntesekkel önkormányzat részéről autó (civil évig szervezettek járműnekeknak használatára)	Pályázati lehetőségekkel, civil szervezetekkel, önkéntesekkel fenntartható 5	Visznek településsel, az ott élő fogvatékkal élők bevonásával					nem releváns	
2	Akadályok megszüntetése	Közintézmények akadálymentesítése	Fizikai akadálymentesítés	Fizikai akadálymentesítés	Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	2024. 12. (kedd)	12. 31. akadémiai intézmények száma	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	akadémiai intézmények költségtérítési	nem releváns

	Fogyatékos személyek mobilitásának növelése	Közösségi életben való részvétel hiánya	Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Akadálymentesítési Stratégiák	Fogyatékosok szállítására alkalmas Önkormányzat vezetősége	száma, folyamatos	2025. 12. 31. Akadálymentes intézmények száma 2 db	Pályázati lehetőségek kihasználása önkormányzati költségvetés, önkéntes bevonása (segítségnyújtás terén)	Pályázati lehetőségekkel, önkormányzati hozzájárulással fenntartható	Nem releváns
4	Munkáltatók előítélete	A munkáltatók többségének a a fogyatékkal élő munkavállalók és alkalmazása során	Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Akadálymentesítési Stratégiák	Fogyatékosok szállítására alkalmas Önkormányzat vezetősége	száma, folyamatos	2025. 12. 31. Akadálymentes intézmények száma 2 db	Pályázati lehetőségek kihasználása önkormányzati költségvetés, önkéntes bevonása (segítségnyújtás terén)	Pályázati lehetőségekkel, önkormányzati hozzájárulással fenntartható	Nem releváns
	Munkáltatók előítélete	A munkáltatók többségének a a fogyatékkal élő munkavállalók és alkalmazása során	Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Akadálymentesítési Stratégiák	Fogyatékosok szállítására alkalmas Önkormányzat vezetősége	száma, folyamatos	2025. 12. 31. Akadálymentes intézmények száma 2 db	Pályázati lehetőségek kihasználása önkormányzati költségvetés, önkéntes bevonása (segítségnyújtás terén)	Pályázati lehetőségekkel, önkormányzati hozzájárulással fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

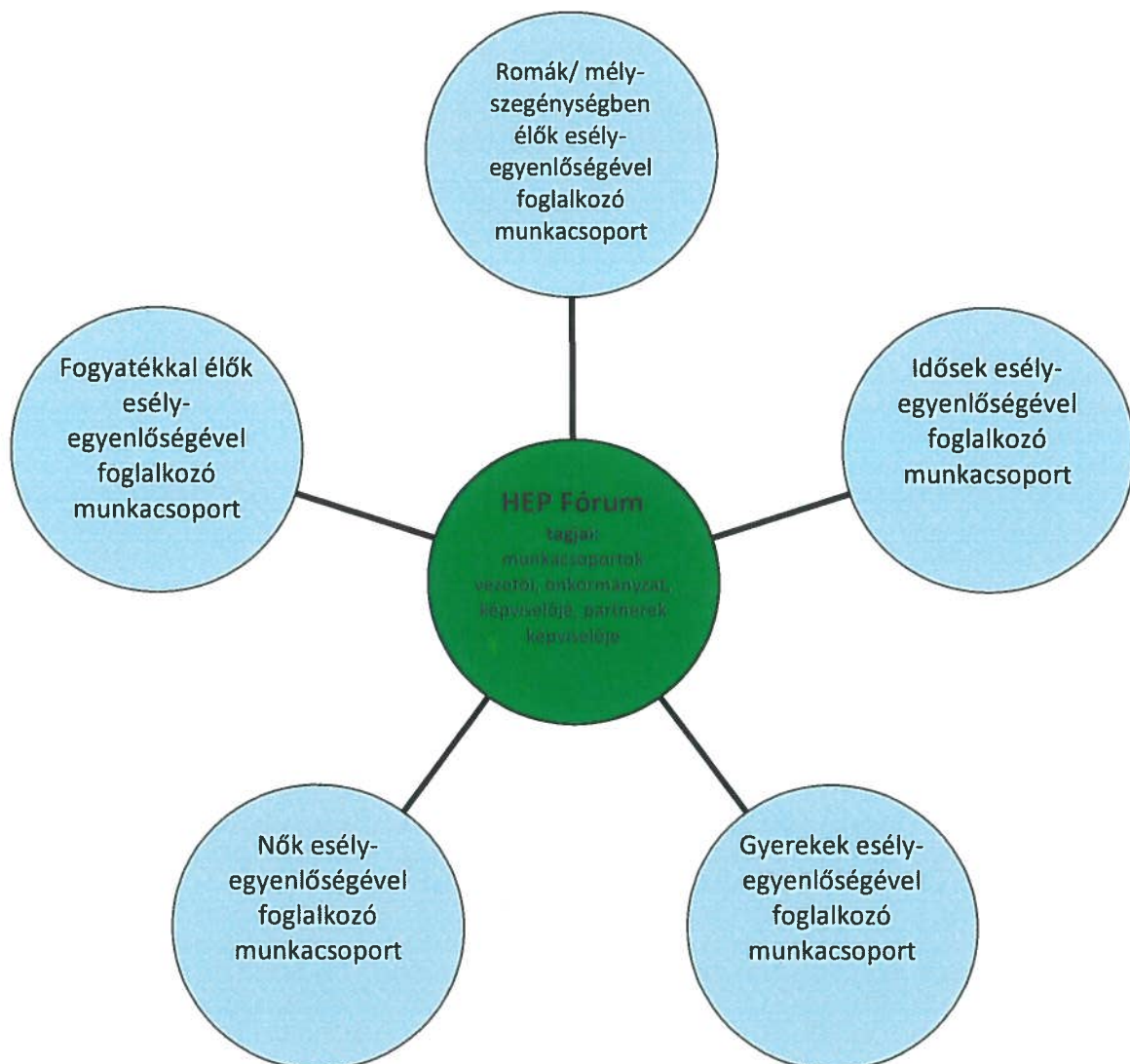
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A **Vámosgyörk** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Vámosgyörk község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv **63/2023 (IX.13.) Képviselő-testületi határozatával elfogadta.**

Melléletek:

Vámosgyörk, 2023. 09. 13.

Gedei Zoltán
polgármester

A **Vámosgyörk** Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Vámosgyörki Közös Önkormányzati Hivatal (3291. Vámosgyörk, Petőfi S. út 25.)

Vámosgyörk, 2023. 09. 13.

Dr. Balázs László
címetes főjegyző

ELŐTERJESZTÉS
a polgármester szabadságolási ütemtervéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Kttv.) VII/A. fejezet 225/C. § (1) bekezdése értelmében a főállású polgármester évi huszonöt munkanap alapszabadság és tizennégy munkanap pótszabadságra, azaz összesen harminckilenc munkanap szabadságra jogosult.

A Kttv. 225/C. § (2) bekezdése alapján a polgármester előterjesztésére a képviselőtestület minden év február 28-ig jóváhagyja a polgármester szabadságának ütemezését. A szabadságot az ütemezésben foglaltaknak megfelelően kell kiadni, valamint igénybe venni. A polgármester a szabadság igénybevételéről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatja. A polgármester a szabadságot az ütemezéstől eltérően csak előre nem látható, rendkívüli esetben, vagy az igénybevételt megelőzően legkésőbb tizenöt nappal megtett előzetes bejelentést követően veheti igénybe.

A Kttv. 225/C. § (3)-(4) bekezdései szerint minden év január 31-ig a jegyző által vezetett nyilvántartás alapján meg kell állapítani a polgármester előző évben igénybe vett szabadságának mértékét, és a ki nem adott szabadságot a tárgyévi szabadsághoz hozzá kell számítani. A polgármesternek a szabadságot az esedékesség évében, de legkésőbb a következő év március 31-ig kell igénybe venni vagy kiadni.

Törvényi kötelezettségemnek eleget téve utólagosan a 2021. évi a 2022. évi és a 2023. évi szabadságolási ütemtervem a melléklet szerint terjesztem be a képviselő-testületnek jóváhagyásra.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek!

Vámosgyörk, 2023. augusztus 23.

Gedei Zoltán
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT
/2023. (IX. 13.) Képviselő-testületi határozat
a polgármester 2021. évi szabadságolási ütemtervéről

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Gedei Zoltán polgármester 2021. évi szabadságolási ütemtervét jelen határozat melléklete szerint utólagos tudomásul vétellel jóváhagyja .

Felelős: a szabadság nyilvántartásának vezetésére Dr. Balázs László címzetes főjegyző
Határidő: folyamatos

1. melléklet a/2023. (IX. 13.) KT. határozat
(a polgármester 2021. évi szabadságolási ütemterve)

Hónap	Dátum	Napok
Január		0
Február		0
Március	16-19	3
Április		0
Május		0
Június	09-14	4
Július	19-23	5
Augusztus	23-25	3
Szeptember	21-29	7
Október		0
November	02-08;29-30	8
December	01-03; 23-31	9
		39

HATÁROZATI JAVASLAT
/2023. (IX. 13.) Képviselő-testületi határozat
a polgármester 2022. évi szabadságolási ütemtervéről

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Gedei Zoltán polgármester 2022. évi szabadságolási ütemtervét jelen határozat melléklete szerint utólagos tudomásul vétellel jóváhagyja .

Felelős: a szabadság nyilvántartásának vezetésére Dr. Balázs László címzetes főjegyző
Határidő: folyamatos

1. melléklet a/2023. (IX. 13.) KT. határozat
(a polgármester 2022. évi szabadságolási ütemterve)

Hónap	Dátum	Napok

Január		0
Február	07-14	6
Március		0
Április		0
Május	02-11	8
Június		0
Július	13-20	6
Augusztus		0
Szeptember	05-08	4
Október	10-14	5
November	30	1
December	20-30	9
		39

HATÁROZATI JAVASLAT
/2023. (IX. 13.) Képviselő-testületi határozat
a polgármester 2023. évi szabadságolási ütemtervéről

Vámosgyörk Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Gedei Zoltán polgármester 2023. évi szabadságolási ütemtervét jelen határozat melléklete szerint utólagos tudomásul vétellel jóváhagyja .

Felelős: a szabadság nyilvántartásának vezetésére Dr. Balázs László címzetes főjegyző

Határidő: folyamatos

1. melléklet a/2023. (IX. 13.) KT. határozat

(a polgármester 2023. évi szabadságolási ütemterve)

Hónap	Dátum	Napok
Január		0
Február	17-23	5
Március	16-18	3
Április	11-14	4
Május		0
Június	27-30	4
Július	01	1
Augusztus	07-11;21-25	10
Szeptember	25-30	5
Október	02	1
November		0
December	20-29	6
		39